

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

STATES OF CURRICULUM MANAGEMENT IN SCHOOLS TEACHING
LEVELS 1-3 STUDENTS UNDER NAKHONRATCHASIMA
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 7

วิทยานิพนธ์
ของ
เจตนิมรัฐ วงษ์วัฒนะ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

กุมภาพันธ์ 2553

อธิการบดีเป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อเรื่อง	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7		
ผู้วิจัย	เฉลิมรัฐ วงษ์วิริยะ		
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิมา พงศ์สุวรรณ	ประธานกรรมการ	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ คังบุตรศรี	กรรมการ	
	ดร. ธาธิศ ผลเจริญ	กรรมการ	
ปริญญา	คุรุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ความความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 269 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 76 คน ครูวิชาการ จำนวน 76 คน และครูผู้สอนจำนวน 117 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) แบบสอบถามมีความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ค่าคะแนนที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test) และค่าคะแนนเอฟ (F-test) ในการเปรียบเทียบรายคู่ในแต่ละด้าน ใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. ความความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น 3 ลำดับคือ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล 3) ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

2. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ในการทำงานพบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 การวิจัยพบปัญหาทั้ง 7 ด้านคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผน ดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการปรับปรุงพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

TITLE	States of Curriculum Management in Schools Teaching Levels 1-3 Students under Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7		
AUTHOR	Chalermrat Wongwattana		
ADVISORS	Assistant Professor Dr. Pornpimon Phongsuwan	Thesis Advisor	
	Assistant Professor Siriluk Duangbutdee	Co-advisor	
	Dr. Satit Pholchareon	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2010

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine and compare the states of basic curriculum management in schools teaching levels 1-3 students under Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7. The research focused on the opinions of school administrators, academic teachers and regular teachers, classified by ages, educational background, positions and working experiences. There were 269 research samples which comprised of 76 school administrators, 76 academic teachers and 117 regular teachers. A set of rating scale and open - ended questionnaire was used to collect the data. The reliability of the questionnaire was .98. The statistics used to analyze the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by t-test and F-test. If the significant differences were found, the Scheffe' method was used. The level of significant differences was set at .05.

The results of this research were as follows:

1. The overall opinion of school administrators, academic teachers and regular teachers on the management of basic curriculum in the schools teaching levels 1-3 students as a whole was at "high" level. When considering in each aspect, it was found that the mean scores ranked from the most to the least were preparation for school readiness, followed by supervising monitoring, following-up and evaluating, and managing school curriculum, respectively.
2. There were significant differences at the level of .05 for the states of curriculum management in schools teaching levels 1-3 students under Nakhonratchasima Educational Service

Area Office 7 in terms of ages, positions, and working experiences. In contrast, there was no significant difference in terms of educational background.

3. Problems found in curriculum management in schools teaching levels 1-3 students under Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7 were: 1) the preparation for school readiness; 2) the construction of school curriculum; 3) the plan for school curriculum management; 4) the implementation of school curriculum; 5) the supervision, monitoring, following-up and evaluation; 6) the conclusion of state of school curriculum management; and 7) the improvement and development of the process of school curriculum management.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรพิมล พงศ์สุวรรณ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริลักษณ์ ค้างบุตรศรี และดร. สาธิต ผลเจริญ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งแก้ว ประดิษฐ์ใจ และดร. นฤมล สมคุณา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนคณาจารย์และบุคลากรในบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ แนะนำเพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นางจันทร์หอม ประทุมสันต์ ศึกษาพิเศษที่เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 3 นายสาธิต ปิ่นมุต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าบัว และนางละเอียด เกียรตินามวิชัย ครูโรงเรียนบ้านขุขวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 7 ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้อง และความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 7 ผู้บริหารโรงเรียน และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 7 ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาแก่ คุณดา คุณชาย นีดา มารดา บุรพาจารย์ และผู้มีส่วนร่วมในการอุปถัมภ์ เกื้อกูลให้กำลังใจในการศึกษากับผู้วิจัยมาโดยตลอด

เดลินันท์ วงษ์วิเศษ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร.....	7
แนวทางการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน.....	11
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.....	12
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	18
บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา.....	35
การบริหารแบบยึด โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management) กับการบริหาร จัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
งานวิจัยในประเทศ.....	50
งานวิจัยต่างประเทศ.....	55
กรอบการวิจัย.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	58
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	106
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	106
สมมติฐานของการวิจัย.....	106
วิธีดำเนินการวิจัย.....	107
สรุปผลการวิจัย.....	108
อภิปรายผล.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	119
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	120
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	128
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	137
ภาคผนวก ค คำอำนาจจําแนกแบบสอบถาม.....	148
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	152

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7.....	59
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7.....	59
3 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 7 ด้าน	66
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการเตรียมความพร้อม.....	67
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.....	68
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อสภาพการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการ ใช้หลักสูตร.....	70
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	71
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล.....	72
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการสรุปการดำเนินงานการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา.....	73
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการปรับปรุงและพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการเตรียมความพร้อมเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....75
13	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการเตรียมความพร้อมจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....76
14	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....77
15	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจำแนกตามตามสถานภาพดำรงตำแหน่ง.....79
16	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....80
17	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรจำแนกตามตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....81
18	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเมื่อจำแนกตามสถานภาพการ ดำรงตำแหน่ง.....83
20	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเมื่อจำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....84
21	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่างในด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....85
22	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....86
23	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....87
24	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนก ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง.....88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
25	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวม.....	89
26	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ ในภาพรวมทุกด้าน.....	90
27	การทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการเตรียมความพร้อม เมื่อจำแนกตามอายุ.....	91
28	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรเมื่อจำแนกตามอายุ.....	92
29	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามอายุ.....	93
30	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเมื่อจำแนกตามอายุ.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามอายุ.....95
32	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ความความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม วุฒิการศึกษา.....96
33	เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน.....97
34	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....98
35	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....99
36	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน.....100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
37	ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน.....101
38	ประมวลปัญหาและแนวทางแก้ไขสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7.....102

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา.....	34
---	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และการดำเนินชีวิตของสังคมไทย โดยสถานการณ์ต่างๆ ของทั่วโลกในปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นระบบติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว เทคโนโลยีสารสนเทศที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้เกิดแรงกระตุ้นและแรงผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์นั้นๆ ได้ และหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้คือ การให้การศึกษาแก่ประชาชน เมื่อมองการจัดการศึกษาที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการใช้หลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาของประเทศได้แก่ หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

พบว่าหลักสูตรที่ใช้อยู่ ไม่สามารถส่งเสริมให้สังคมไทยเจริญก้าวหน้าไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้ทันเหตุการณ์ เพราะการศึกษาถูกกำหนดคนโยบาย หลักการ และแนวปฏิบัติจากส่วนกลางมากเกินไป ทำให้หลักสูตรที่นำมาสอนห่างไกลจากชุมชน ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องไกลตัวมากกว่าที่จะเรียนรู้เรื่องของตัวเองทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินชีวิตและช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการด้านต่างๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศโดยเฉพาะประเทศไทย ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ด้วย (กรมวิชาการ, 2544, 1) ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างความรู้ขึ้นจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมแห่งการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระ

หลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กรมสามัญศึกษา, 2542, 5)

จากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ดังกล่าวจึงได้ก่อให้เกิดการตื่นตัวครั้งใหญ่ของครูอาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทำให้มีการปฏิรูปและปรับเปลี่ยนโฉมหน้าการจัดการศึกษาของไทย กระทรวงศึกษาธิการ ได้แสดงความมุ่งมั่นในการปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของชีวิตและสังคม โดยอาศัยอำนาจในบทเฉพาะกาล มาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงมีการกำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ให้เป็นหลักสูตรที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขได้บนพื้นฐานความเป็นไทยและความเป็นสากล รวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาค้นคว้าความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคลซึ่งสถานศึกษาจะต้องนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, 3)

ด้วยเหตุผลนี้ทำให้สถานศึกษาต้องจัดทำสาระของหลักสูตรในสถานศึกษาด้วยตนเอง และมีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินการจัดการศึกษาทุกๆด้าน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ.2545 ซึ่งกล่าวถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ไว้ในมาตรา 24 (1) กำหนดว่า สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ในมาตรา 27 กำหนดไว้ว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทยและความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีพ และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ และการที่จะดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการบริหารจัดการ

การศึกษาที่ดี มีคุณภาพ และในมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการศึกษาไปยังหน่วยงานปฏิบัติในเขตพื้นที่การศึกษาโดยการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาจากส่วนกลาง ไปสู่หน่วยงานปฏิบัติโดยตรงได้แก่การกระจายอำนาจ ทั้ง 4 ด้านคือ 1) วิชาการ 2) งบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป (ธีระ รุณเจริญ, 2547, 264)

ดังนั้นการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท โดยมีการปรับกระบวนการเรียนรู้ ปรับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนและรวมถึงการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และนโยบายทางการศึกษา และสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เขตการศึกษา 1, 2545, 12)

ผู้วิจัยจึงมีความต้องการทำการศึกษาถึงสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นข้อมูลให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ทราบความก้าวหน้าในเรื่องของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียนให้สามารถบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาได้เชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้ คอบสนองต่อความต้องการ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม อีกทั้งยังนำข้อปัญหาและข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประกอบในการแก้ไขข้ออุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นแนวทางของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3
2. เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทั้ง 7 ด้าน ดังนี้
(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, 9)

- 1.1 ด้านการเตรียมความพร้อม
- 1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
- 1.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)
- 1.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
- 1.6 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2551 จำแนก เป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 76 คน ครูวิชาการ จำนวน 76 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,172 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 76 คน ครูวิชาการ จำนวน 76 คน ได้จากประชากรทั้งหมด ครูผู้สอนได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่าง

ตามเกณฑ์ของชุมพล สวัสดิการ จำนวนร้อยละ 10 ของประชากร (อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, 149) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้น 269 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษาคงนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 อายุ

3.1.2.1 21 – 30 ปี

3.1.2.2 31 - 40 ปี

3.1.2.1 41 ปีขึ้นไป

3.1.2 วุฒิการศึกษา

3.1.2.1 ปริญญาตรี

3.1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

3.1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.3.2 ครูวิชาการ

3.1.3.3 ครูผู้สอน

3.1.5 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.5.1 ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาน้อยกว่า 10 ปี

3.1.5.2 ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษาตั้งแต่ 10 – 20 ปี

3.1.5.3 ระยะเวลาการปฏิบัติงานในสถานศึกษา มากกว่า 20 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ

โรงเรียน และครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ดังนี้

3.2.1 ด้านการเตรียมความพร้อม

3.2.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

3.2.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

3.2.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

3.2.6 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ

หลักสูตรสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การเตรียมความพร้อม การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการดำเนินการบริหารหลักสูตร การใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับติดตาม การสรุปผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดโครงการของผู้เรียน ประกอบไปด้วย ความมุ่งหมายของการให้การศึกษา เนื้อหาวิชา เวลาเรียน กิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียน การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน
3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาแนวคิด หลักการและแนวดำเนินการด้านนโยบาย การสนับสนุน และการนิเทศติดตามผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ด้านการสรุปการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงพัฒนา
4. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงกรรมการเรียนรู้ หรือกิจกรรมเสริมหรือเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหา จัดทำเนื้อหาวิชาขึ้นมาใหม่ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้
5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
6. ครูวิชาการ หมายถึง ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
7. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติการสอนซึ่งทำหน้าที่หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนใน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
8. โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การศึกษาแก่นักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
9. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่เริ่มปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารหรือครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือครูที่ปรึกษาในโรงเรียนจนถึงปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร
2. แนวทางการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน
3. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
4. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
6. การบริหารแบบยึด โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) กับการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

ในการจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภท สิ่งที่สำคัญนอกเหนือจากครูผู้สอน สื่อและอุปกรณ์การสอนแล้ว หลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง หากไม่มีหลักสูตรแล้ว ครูผู้สอนก็จะเหมือนกับสอนไปแบบไร้ทิศทาง ซึ่งจุดหมายปลายทางของการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการให้การศึกษาในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน หรือตามอัธยาศัยก็ตาม จำเป็นจะต้องกำหนดให้มีหลักสูตรขึ้น หลักสูตรจึงเป็นทั้งข้อกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร ผู้สอนจะสอนอะไรและอย่างไร และการที่จะให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ได้ นั้น จะต้องใช้ตัวกำหนดหรือเกณฑ์เป็นเครื่องมือในการวัด ดังนั้น การให้การศึกษาคือการพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายที่กำหนด จึงต้องใช้หลักสูตรเป็นตัวกำหนด จึงมีนักวิชาการหลายคน ได้ให้ความหมายและความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, 25) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้

3 ประการ คือ

1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎีหลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามที่มุ่งหมายไว้

2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้าคือ ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น

3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544, 39) กล่าวว่า หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ครู สร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข และเจริญงอกงาม

เรเกเลน และ เชปเปอร์ด (Ragan & Shepherd, 1977, 27; อ้างถึงใน ชูศรี สุวรรณโชติ, 2544, 55) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือสิ่งที่ประกอบไปด้วยประสบการณ์ทุกชนิดที่โรงเรียนจะต้องรับผิดชอบ

แฮส (Hass, 1980, 18; อ้างถึงใน คำรง บัวศรี, 2542, 4) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากโปรแกรมการศึกษาซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกรอบของทฤษฎีและการวิจัยในอดีตและปัจจุบันเป็นฐาน

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรคือประสบการณ์ทุกอย่างที่ทางโรงเรียนจัดให้กับผู้เรียน เพื่อให้เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเอง และจะต้องเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงการ เนื้อหา ของรายวิชาซึ่งหมายความรวมถึง สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนทุกอย่าง เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข

ความสำคัญของหลักสูตร

มีผู้กล่าวว่า “ถ้าต้องการทราบว่าประชากรของประเทศใดมีคุณลักษณะอย่างไร มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศมากน้อยเพียงใด ประเทศมีความเป็นประชาธิปไตยหรือไม่อย่างไร ให้ดูจากการศึกษาของประเทศนั้น ๆ” ทั้งนี้ เพราะความสามารถในการจัดการศึกษาได้ทั่วถึง ความเสมอภาคระดับการศึกษาของประชากร โดยส่วนรวม สัดส่วน และปริมาณของผู้ได้รับการศึกษา สาขาต่าง ๆ ย่อมสะท้อนถึงความเป็นประชาธิปไตย และชี้ให้เห็นศักยภาพของประชากรของประเทศในด้านต่าง ๆ การที่สามารถจัดการศึกษาได้ทั่วถึงและเสมอภาค โดยเปิด โอกาสและส่งเสริมให้ประชากรทุกเพศทุกวัย ได้มีสิทธิในการศึกษาเล่าเรียนทัดเทียมกัน สัดส่วนของผู้สำเร็จการศึกษา สาขาต่าง ๆ เช่น วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ฯลฯ ย่อมชี้ให้เห็นศักยภาพในด้านนั้น ๆ ว่ามากน้อยเพียงไรถ้าหาก “ต้องการทราบและรู้ให้ลึกซึ้งลงไปอีก ก็จำเป็นต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ ของประเทศนั้น ๆ “ เพราะหลักสูตรจะชี้ชัดลงไปว่า มีการสอนอะไร เน้นอะไร เช่น เน้นภาษา ศิลปกรรมหรือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น การเน้นหนักด้านใดย่อมแสดงถึงความรู้และศักยภาพของประชากร ในด้านนั้น ๆ” (ธำรง บัวศรี, 2542 , 9)

จากนิยามข้างต้นจะเห็นว่าถ้า ไม่มีหลักสูตรการที่จะให้การศึกษาแก่เยาวชนและประชากรของชาติย่อมกระทำไม่ได้ ทั้งนี้เพราะว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือถ่ายทอดเจตนารมณ์หรือเป้าประสงค์ของการศึกษาของชาติลงสู่การปฏิบัติ อาจกล่าวได้ว่าหลักสูตร คือสิ่งที่นำเอาความมุ่งหมายและนโยบายการศึกษาไปแปลงเป็นการกระทำขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนหรือในสถานศึกษา ถ้าจะกล่าวว่า หลักสูตร คือหัวใจของการศึกษาลงไม่ผิด เพราะถ้าปราศจากหลักสูตรเสียแล้ว การศึกษาย่อมเป็น ไปอย่างไร้ทิศทางและยากที่จะนำพาประเทศชาติให้ไปสู่ความเจริญงอกงามได้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2543, 4-13) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร โดยสรุปได้ว่า

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็น โครงการและแนวทางในการให้การศึกษา
4. ในระดับ โรงเรียนหลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงาม และพัฒนาเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็ก โดยตรง

7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างไรเป็นผลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญคนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและมีความสุขเป็นอย่างไร
9. หลักสูตรข้อมทำนายลักษณะสังคมในอนาคตว่าเป็นอย่างไร
10. หลักสูตรข้อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญคนให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและบ้านเมือง

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า หลักสูตรนั้นเป็นสิ่งที่กำหนด ชี้นำและแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีคุณภาพ ทั้งยังเป็นตัวกำหนดที่จะให้ผู้เรียนเรียนตามศักยภาพของตนเอง หากมีการกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจแล้ว การศึกษาก็จะมีความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพ ดังนั้น หลักสูตรจึงเป็นเครื่องที่จะชี้นำในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นคนดีของประเทศชาติต่อไปได้อย่างดี

สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 นั้น มีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการนำหลักสูตรแกนกลางไปใช้ และจะต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548, 28 - 40) ได้ให้หลักการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนา ไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตนรวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชนสังคม และ โลกได้อย่างมีความสุข ดังนั้น หลักสูตรสถานศึกษาจะประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งมวล และ ประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2545, 4-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา โดยสรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญคือ สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรขึ้นใช้เอง คือสามารถตอบสนองความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงสามารถเพิ่มเติมรายวิชาที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545, 3) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา ไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาเป็นเครื่องชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนคนผู้ที่เกี่ยวข้องกับ

การจัดการศึกษาให้สามารถจัดหมวดประเภทการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่าหลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมากเพราะช่วย สามารถชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้จัดหมวดประเภทการณ์ให้แก่ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษา

แนวทางการปฏิรูปการศึกษาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้าน เศรษฐกิจการเมือง ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ ความแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้มีการปฏิรูประบบ การบริหารการศึกษา ปฏิรูประบบการเรียนการสอน ปฏิรูปครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ซึ่งในการปฏิรูปดังกล่าวนี้ ย่อมจะส่งผลให้การ พัฒนาการศึกษามีดีขึ้น จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเรื่อง การปฏิรูปการศึกษาเกี่ยวกับด้าน หลักสูตร และการสอน ได้มีผู้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, 2) ได้เสนอแนวทางในการปฏิรูป การศึกษาว่า หัวใจของการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 คือ การศึกษาที่ ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ที่สุด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, 33) ได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งส่งเสริมหลักความสามารถที่มีอยู่ในตัวของ ผู้เรียนแต่ละคนให้ได้รับการพัฒนาให้เจริญเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ การจัดการเรียนรู้จึงเน้น กระบวนการที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้แสดงออก ซึ่งความสามารถที่มีอยู่ในตัวออกมาอย่างอิสระ และเต็มที่กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น ไปตามแนวทางการ ปฏิรูปการเรียนรู้ คือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอยู่บนพื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ และ สามารถเรียนรู้ได้ ถ้าหากได้รับการกระตุ้นส่งเสริมอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนก็จะทำให้ผู้เรียน ได้พัฒนาขีดความสามารถของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ มีความ สมบูรณ์และสมดุลทางด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นผู้ที่รู้จักคิดวิเคราะห์

รักการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต สามารถพึ่งตนเองและร่วมมือกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544, 1) ได้กำหนดแนวทางของการปฏิรูประบบการเรียนรู้ ระบบการบริหาร เป็นองค์ประกอบสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการ จากส่วนกลางไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาจะให้มีประสิทธิภาพตรงตามหลักการปฏิรูปการศึกษานั้นผู้สอนหรือสถานศึกษาจะต้องมีปรับเปลี่ยนยุทธวิธีในการสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามขีดความสามารถและความสนใจของตนเองมีการพัฒนา สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นผู้ที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพในปัจจุบัน ได้ให้รายละเอียดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไว้ดังนี้ (กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, 2544, 6-26)

หลักการในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์
2. ให้มีความเหมาะสมในการจัดสาระการเรียนรู้เวลาและเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน
3. ให้มีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
4. ให้ทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
5. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์จากการศึกษาทุกรูปแบบ
6. ส่งเสริมความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางการศึกษา
7. ให้มีความสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ

สิ่งแวดล้อม

8. เสริมสร้างเอกภาพของชาติมีความพอดีระหว่างความเป็นไทยและความเป็นสากล

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข บนพื้นฐานความเป็นคนไทย โดยมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้

มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามในการดำรงชีวิต มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคม ความสามารถในการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การจัดการ การคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างรอบคอบมีเหตุผล รักประเทศชาติ ท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์สู่สังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ และพึ่งตนเองได้

มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีสุนทรียภาพอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อม

มีความภูมิใจในความเป็นไทยและประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย ชิดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. แนวคิด หลักการ จุดหมาย มาตรฐานหลักสูตร เป็นเป้าหมายหลักในการจัดทำ สาระสำคัญของหลักสูตร หลักการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย รายละเอียด ในกลุ่มวิชา 8 กลุ่ม
3. หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร เป็นแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร
4. แนวการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ลักษณะการร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อเน้นให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เช่น ทำงานเป็นกลุ่ม แสวงหอกอย่างอิสระ ปฏิบัติจริง
5. การพัฒนาและการใช้สื่อการเรียนรู้ ประกอบด้วยลักษณะการร่วมกิจกรรมต่างๆ มาใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผลการเรียนและการเทียบโอน เป็นการประเมินผลการเรียนตามสาระหลัก (Standards) ซึ่งจะมุ่งถึงการพัฒนาทางการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และมาตรฐานกลุ่มวิชาข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินจะถือประโยชน์สำหรับการเรียนการย้าย โรงเรียนของนักเรียน ได้ด้วย
7. การแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ เป็นข้อแนะนำเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและบริการ แนะแนว โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
8. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานการจัดการศึกษา เป็นการนำเสนอให้เห็นถึงการร่วมรับผิดชอบ และการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาของทุกฝ่าย

โครงสร้างของหลักสูตร

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามหลักการจึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น มี 4 ช่วงชั้น ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้ แบ่งเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี
และภาษาต่างประเทศ โดยสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ
กลุ่มแรกประกอบด้วยภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มที่สอง
ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ
เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงาน
อย่างสร้างสรรค์

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของ
ตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่ม ซึ่ง
สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของ
ผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน
เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพ
ที่ดี ซึ่งผู้สอนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลก
อาชีพและการมีงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบ
วงจรตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้น
การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตาม
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ

คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มี 2 ลักษณะคือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น

5. เวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดเวลาเรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละไม่น้อยกว่า 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

6. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญของการประกันคุณภาพของการปฏิรูปการศึกษา การประเมินจะช่วยให้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นแก่ประสิทธิผลของความพยายามในการปฏิรูป และระดับผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติ กระบวนการประเมินมีความหลากหลาย และรวมถึงการใช้ข้อทดสอบมาตรฐาน พร้อมด้วยวิธีการประเมินแบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ ที่ให้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

การประเมินในชั้นเรียนเป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีความสำคัญมาก การประเมินในชั้นเรียนรวมถึง การประเมินงาน กิจกรรม และวิธีการที่ออกแบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องในผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กิจกรรมการประเมินในชั้นเรียนควรจัดให้เป็นระบบ ค่อนข้างและบูรณาการเข้ากับกระบวนการเรียนการสอน

สถานศึกษาต้องเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลของนักเรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของนักเรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับชั้นหรือช่วงชั้น และรูปแบบการศึกษา ตามหลักการ ดังรายละเอียดดังนี้

1. สถานศึกษาประเมินผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง
 2. การวัดประเมินผลการเรียนต้องครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา
 3. การประเมินผลการเรียนถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนและประเมินเพื่อคัดสรรผลการเรียน
 4. ให้มีการประเมินผลโดยการสอบข้อเขียนหรือประเมินผลการเรียนตามแผนสะสมงาน
 5. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนจากการศึกษารูปแบบต่างๆ และระหว่างสถานศึกษา
 6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินได้
- ดังนั้น สรุปได้ว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นกระบวนการทางปัญญาที่ พัฒนาบุคคลอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ ตามความเหมาะสม ของระดับการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับ สังคม สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ทันสมัย เน้นกระบวนการคิดและ กระบวนการปฏิบัติจริง ได้เรียนรู้ตามสภาพจริง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างไกล เป็น กระบวนการที่มีทางเลือกและมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดหลักสูตรสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดหลักสูตรสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะคือการจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความ ต้องการพิเศษซึ่ง ไม่เหมือนกับการจัดการศึกษาสำหรับคนปกติทั่วไป ได้แก่ เด็กปัญญาเลิศ เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับระบบประสาท และ เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ สถานศึกษาต้องมีการจัดทำหลักสูตรที่สนองต่อความต้องการของ นักเรียนเหล่านั้นและสนองต่อความต้องการของชุมชนและสังคม

การจัดหลักสูตรสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ

ศักดิ์ดา บุญโค (2548, 42-46) กล่าวถึง การจัดหลักสูตรสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษว่า เป็นการส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีความเจริญงอกงามทั้งทางจิตใจและปัญญาตามขีดความสามารถ ของแต่ละบุคคล เด็กเหล่านี้สามารถรับรู้ได้อย่างรวดเร็วและรับรู้แบบลึกหรือไร้พรมแดน ดังนั้นจึง มีการสร้างหลักสูตรสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ มีดังนี้

1. หลักสูตรลดระยะเวลาเรียน (Acceleration Program)
2. หลักสูตรเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program)
3. หลักสูตรขยายประสบการณ์ (Extension Program)
4. การศึกษาหรือการทำงานภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (Mentoring)

1. หลักสูตรระยะเวลาเรียน (Acceleration Program)

การจัดหลักสูตรแบบนี้ เป็นการจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความสามารถพิเศษเรียนเนื้อหาในชั้นที่สูงกว่าคนอื่น และใช้เวลาเรียนให้สั้นลงตามความสามารถของเด็กกลุ่มนี้โดยอาจแยกออกมาสอนเฉพาะ (Pull - out Program) หรืออาจเรียนร่วมกับเด็กกลุ่มปกติเนื่องจากเด็กกลุ่มนี้จะเรียนรู้ได้เร็ว

หลักการจัดการศึกษาแบบระยะเวลาเรียน

1. ให้เข้าเรียนเร็วกว่าปกติมาก ในกรณีที่เด็กมีความพร้อมสูงมาก ได้รับการตรวจสอบจากนักจิตวิทยาที่เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความสามารถ มีความมั่นคงทางอารมณ์ สังคม และพฤติกรรมมากกว่าเพื่อนวัยเดียวกันและไม่ใช่เป็นสิ่งที่พ่อแม่ต้องการให้เข้าเรียน

2. ข้ามชั้นเรียน ต้องมีการถ่วงรอกตามกระบวนการที่คิดกล่าวข้างต้น โดยพิจารณาเด็กที่ขอมทำงานยากๆและซับซ้อน

3. ให้เรียนในชั้นสูงกว่าบางวิชา วิธีนี้ใช้ได้ผลดีมากและเด็กไม่ถูกเพ่งเล็งมากนัก

4. ให้ทำงานในชั้นที่สูงกว่า แต่เด็กยังเรียนอยู่ชั้นเดียวกันกับเพื่อน

5. ย่นหลักสูตรให้เด็กจบเร็วขึ้น โดยมีเนื้อหาสาระเท่าเดิม

6. จัดกลุ่มเด็กที่มีความสามารถเรื่องเดียวกัน แต่ต่างชั้นกันมาเรียนด้วยกัน

ประโยชน์ของการจัดการศึกษาแบบระยะเวลาเรียน

1. สามารถเรียนตามศักยภาพของตนเอง
2. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนในสิ่งที่ยากขึ้น ให้เหมาะกับความสามารถของตนเอง

3. ลดทัศนคติทางลบกับการเรียนรู้ ลดการทงนงตัว

4. ช่วยเด็กเก่งไม่เบื่อหน่ายกับการเรียน

5. ป้องกัน ไม่ให้เกิดการถดถอยทางศักยภาพของเด็กหรือทำลายศักยภาพของตัวเอง

2. หลักการเพิ่มพูนประสบการณ์ (Enrichment Program)

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้ศึกษาแบบกว้าง ยาก และลึกซึ้งกว่าหลักสูตรปกติ โดยจัดโปรแกรมดังนี้

1. เนื้อหาจะยากกว่าหลักสูตรของเด็กปกติ ทั้งแนวลึกและแนวกว้าง

2. บูรณาการกับสาขาวิชาอื่นๆ

3. ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกที่จะเรียน

4. เน้นการคิดระดับสูงๆ

วัตถุประสงค์ในการจัดหลักสูตรเพิ่มทุนประสบการณ์

1. ทำให้มีทักษะพื้นฐานและผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยไม่จำกัดอายุ
2. ให้แนวทางและเนื้อหานอกเหนือจากหลักสูตรปกติ
3. ได้เรียนรู้ได้กว้าง หลากหลายและซับซ้อน
4. ให้นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนเนื้อหาและความลึกซึ้งของเนื้อหาเอง
5. เนื้อหาที่มีความซับซ้อนเหมาะสมกับเด็ก
6. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ทักษะทักษะการแก้ปัญหา
7. ส่งเสริมทักษะการคิดระดับสูง การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
8. พัฒนาความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเองพร้อม คุณธรรม จริยธรรม
9. สร้างแรงจูงใจ และการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงการพัฒนาอาชีพ

การจัดทำหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2548, 5) ได้ให้คำจำกัดความของการจัด

การศึกษาพิเศษเรียนร่วม (Integrated Education) หมายถึง การศึกษาสำหรับทุกคน (Education for All: EFA) โดยรับเด็ก และเยาวชนพิการหรือมีความบกพร่องเข้ามาเรียนตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา กับนักเรียนทั่วไป และจัดให้มีบริการตามความต้องการจำเป็น พิเศษของแต่ละบุคคลและในการจัดการศึกษา แบบเรียนร่วมนั้นต้องให้เด็กและเยาวชนพิการหรือที่มีความบกพร่องและครอบครัวได้รับการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มคือ ตั้งแต่แรกเกิดทันทีที่พบความพิการและ โรงเรียนต้องมีการจัดเตรียมหลักสูตรมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรรวมทั้งเตรียมครูการศึกษาพิเศษที่จำเป็นออกไปทำงานกับครูในระบบการศึกษาทั่วไปด้วย

จากแนวทางที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาหรือจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาสซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการบริหารจัดการหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาเพื่อการพัฒนาศักยภาพความรู้ในการจัดการสอนของครูเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เกิดพัฒนาการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพและสามารถเรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, 3-25) มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีลักษณะเป็นกรอบกว้างๆ มีสาระและมาตรฐานการเรียนรู้และคู่มือการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เป็นแนวทางให้

สถานศึกษานำไปจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ โดยออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งหลักสูตรจะต้องสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจและเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการศึกษา ดังนั้นการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ภารกิจในการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย

ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อม

ภารกิจที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ภารกิจที่ 3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

ภารกิจที่ 4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)

ภารกิจที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

ภารกิจที่ 6 การสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ภารกิจที่ 7 การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การเตรียมความพร้อม

ภารกิจที่สำคัญก่อนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ การเตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน เช่น

1. การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียนเพื่อให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ด้วยการจัดประชุม อบรม สัมมนาและแจกเอกสารประชาสัมพันธ์ เป็นต้น
2. แต่งตั้งคณะกรรมการของโรงเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 เพื่อกำหนดทิศทาง นโยบายและแนวทางดำเนินงานของสถานศึกษา รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการและอนุกรรมการ
3. จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
4. ศึกษาสภาพของโรงเรียนและจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้วยการรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการบริหารบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่วัสดุ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนชุมชนท้องถิ่น เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนา
5. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสนองนโยบาย กฎระเบียบต่างๆ

จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแม่บทการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

6. พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

เมื่อเตรียมความพร้อมทุก ๆ ด้านแล้ว จึงจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย

สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อบอกอนาคตว่าโลกและสังคมรอบๆข้างจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัย ในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ซึ่งทำได้โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้เรียน ภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความพึงประสงค์อันสูงส่ง หรือวิสัยทัศน์อันพึงปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียนที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่สำคัญๆของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมาย แผนปฏิบัติการและการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงาน แจ้งสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษา เพื่อการปฏิบัติการที่เหมาะสมตามหลักสูตรของสถานศึกษาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติที่กำหนดไว้

วิสัยทัศน์ เป็นเจตนารมณ์อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เป็นการคิดไปข้างหน้ามีเอกลักษณ์และสามารถสร้างศรัทธา และจุดประกายความคิดในสภาพการพัฒนาสูงสุด ภารกิจ แสดงถึงงานของสถานศึกษาต้องดำเนินงาน เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์และนำไปสู่การวางแผนต่อไป

เป้าหมาย เป็นความคาดหวังด้านคุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนดและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งกำหนดสาระการเรียนรู้ และเวลาเรียนไว้ อย่างชัดเจน เพื่อสถานศึกษาจะนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานการ เรียนรู้ที่กำหนด ประกอบด้วย

สาระการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ครอบคลุม 8 กลุ่มสาระราย ภาควหรือปี ทั้งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและเพิ่มเติมความถนัด ความสนใจ ความต้องการของ ผู้เรียนชุมชน และท้องถิ่น มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียน

กำหนดเวลาแต่ละกลุ่มสาระ หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายภาคหรือปี

3. การจัดทำสาระของหลักสูตร

3.1 กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์มาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มาจัดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค ที่ระบุถึงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการ เรียนรู้ในแต่ละปีหรือภาค ซึ่งสถานศึกษากำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของชุมชน

3.2 กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค โดยวิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ในข้อ 3.1 ให้สอดคล้องกับทั้งสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่ม สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นรวมทั้งสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

3.3 กำหนดเวลาและจำนวนหน่วยกิต สำหรับสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ดังนี้ ช่วงชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3, ประถมศึกษาปีที่ 4-6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายปีและกำหนดจำนวนคาบเวลาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้

ช่วงชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาค และกำหนดจำนวน หน่วยกิตให้เหมาะสมสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ ในการกำหนดจำนวน หน่วยกิตของสาระการเรียนรู้รายภาคสำหรับช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใช้เกณฑ์การพิจารณาที่ใช้เวลา จัดการเรียนรู้ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

สำหรับสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติม ซึ่งเป็นวิชาเฉพาะของอาชีพหรือ โปรแกรมเฉพาะทางอื่นๆ ใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ สาระการเรียนรู้ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้อยู่ระหว่าง 40-60 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ทั้งนี้สถานศึกษากำหนดได้ตามความเหมาะสมและ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

3.4 จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำเอาผลการเรียนที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สารระ การเรียนรู้รายปีหรือรายภาค รวมทั้งเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนด ตามข้อ 3.1 ข้อ 3.2 และข้อ 3.3 มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา โดยให้ประกอบด้วย ชื่อรายวิชา จำนวนเวลาหรือจำนวนหน่วยกิต ผล การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้นๆ ซึ่งสามารถเขียนคำอธิบายรายวิชาได้หลายรูปแบบ และมีแนวทางการกำหนดดังนี้ ชื่อรายวิชาของสาระการเรียนรู้ให้ใช้ตามชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนชื่อรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติมสามารถกำหนดตามความเหมาะสมทั้งนี้ต้องสื่อ ความหมายได้ชัดเจนมีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น ๆ

3.5 จัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยนำเอาสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ไป บูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และผู้เรียนได้เรียนรู้ใน ลักษณะองค์รวม หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อเรียนครบทุกหน่วยย่อยแล้ว ผู้เรียนสามารถบรรลุตาม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของทุกวิชา

ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ อาจบูรณาการทั้งภายในและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือ เป็นการบูรณาการเฉพาะเรื่องตามลักษณะ สาระการเรียนรู้หรือเป็นการบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถี ชีวิตของผู้เรียน โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้ สำหรับหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติ โครงการอย่างน้อย 1 โครงการ

3.6 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา รายปี หรือราย ภาค แต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำกำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและผู้สอนและเพื่อให้การ จัดการเรียนรู้เป็นไปตามแนวทางของหมวดที่ 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (แนวทางการจัดการศึกษา) ซึ่งมีความคาดหวังว่า ผู้เรียนจะเป็นคนคิด เรียนเก่งและมี ความสุข สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเต็มตามศักยภาพ ซึ่งการจัดการเรียนการสอน ที่สามารถสนองความคาดหวังดังกล่าวได้ดีที่สุด คือ การจัดการเรียนการสอน โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาเป็นการปฏิรูประบบการเรียนการสอนจากผู้สอนเป็น ศูนย์กลาง หรือผู้บอกความรู้ให้กับผู้เรียนมาเป็นการให้ผู้เรียน ได้ค้นพบความรู้เองภายใต้ สถานการณ์ที่ผู้สอนเป็นผู้ออกแบบซึ่งเป็นวิธีที่นักการศึกษายอมรับกันว่ามีประสิทธิภาพสูงในการ ให้การศึกษาแก่ผู้เรียน

4. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียน ได้พัฒนา

ความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีปัญหาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียน มุ่งพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่มสาระเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันแก้ปัญหา ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบ รู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง แบ่งตามความแตกต่างระหว่างกิจกรรมได้เป็น 2 ลักษณะ

4.1 กิจกรรมพัฒนาความถนัด ความสนใจตามความต้องการของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเติมเต็มความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อการค้นพบความถนัดความสนใจและพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาทักษะของสังคมและปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

4.2 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีและผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวศาสตร์ สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมการรักษาคินแดน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยวุฒิภาวะและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

5. กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชน กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ได้แก่

- 5.1 มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ศรัทธาและมุ่งมั่นความดี
- 5.2 ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ
- 5.3 มีสุขภาพและบุคลิกภาพดี
- 5.4 มีสุนทรียภาพ
- 5.5 เห็นคุณค่าในตนเองและพึ่งพาตนเอง
- 5.6 มีความคิด รู้จักใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- 5.7 มีทักษะการสื่อสาร
- 5.8 มีทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 5.9 มีความรู้และทักษะตามสาระการเรียนรู้
- 5.10 รักการเรียนรู้และรู้วิธีการเรียนรู้
- 5.11 มีทักษะการจัดการและสามารถใช้เทคโนโลยี
- 5.12 สามารถทำงาน รักการทำงานและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- 5.13 มีเจตคติที่ดี มีประสิทธิภาพและทักษะในงานอาชีพ
- 5.14 ภูมิใจในท้องถิ่น ประเทศชาติและความเป็นไทย
- 5.15 มีจิตสำนึกและปฏิบัติตามค่านิยมวิถีประชาธิปไตย
- 5.16 มีจิตสำนึกในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม
- 5.17 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สรุปได้ว่า การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตร
2. กำหนดวิสัยทัศน์ ปรัชญาและเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรแต่ละช่วงชั้น และการจัดสัดส่วนเวลาเรียน
4. กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของกลุ่มวิชา
 - กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี/รายภาค
 - กำหนดสาระการเรียนรู้รายปี / รายภาค
 - กำหนดชื่อรายวิชา เวลาและจำนวนหน่วยกิต
 - จัดทำคำอธิบายรายวิชารายปี/รายภาค
 - จัดทำหน่วยการเรียนรู้
 - จัดทำแผนการเรียนรู้

5. กำหนดสาระของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. กำหนดสื่อการเรียนรู้
7. กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์
8. กำหนดการวัดและประเมินผล

การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

ความสำคัญของหลักสูตรที่ควรนับว่ามีความสำคัญที่สุดก็คือ การนำเอาหลักสูตร ไปใช้ เพราะถ้าหากว่าไม่มีการนำเอาหลักสูตร ไปใช้แล้ว หลักสูตรนั้นก็จะเป็นเพียงเอกสารหลักสูตร หรือ หลักสูตรทางการ (Formal Curriculum) เท่านั้น ถึงแม้ว่า หลักสูตรนั้นจะทันสมัย ถูกต้องตามหลักวิชาการ และทันต่อเหตุการณ์ของโลก ของชุมชน สังคมและของประเทศชาติ แต่ถ้าการใช้หลักสูตร ไม่เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นอย่างไม่เป็นระบบ หรืออย่างจริงจังแล้ว หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมา ก็ไร้ผล การวางแผนบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการกำหนดแผนปฏิบัติการ (Operation Plan) ที่เน้นรูปธรรมที่ช่วยให้มีแนวปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนการใช้หลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพ การวางแผนบริหารหลักสูตรจึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 1) ได้กำหนดแนวทางในการนำหลักสูตร ไปใช้ตามคู่มือการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการว่า โรงเรียนต้องดำเนินการใช้หลักสูตร โดยต้องมุ่งเน้นตามหลัก 3 ประการ

1. การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการในโลกปัจจุบัน วิชาการและเทคโนโลยีรุดหน้าไปเรื่อยๆ เป็นไปไม่ได้ที่หลักสูตรจะตามให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวครบถ้วนและทันทั่วทั้งที่ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนจึงควรใช้เนื้อหาวิชาต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นสื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสติปัญญาให้เจริญงอกงาม ให้รู้จักคิดอย่างมีกระบวนการ ครูไม่ควร มุ่งเน้นตัวเนื้อหาและวิเคราะห์เนื้อหาต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปสืบเนื่องที่จะเกิด และการนำไปใช้ใน เรื่องการนำความรู้ไปใช้นั้น วิธีการที่จะได้ความคิดว่าจะเอาไปใช้อย่างไรนั้น จะเกิดขึ้นต่อเมื่อ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

2. ส่งเสริมให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรคำนึงความต้องการที่หลากหลายของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างในด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เศรษฐกิจและสังคม จึงเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการและเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น เพื่อให้ ผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากความแตกต่าง รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรักและผูกพันกับท้องถิ่นของคนด้วย

3. ให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนรายวิชาต่างๆ ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความถนัดและความสามารถ ได้พัฒนาความสามารถได้สูงสุดตามศักยภาพ ดังนั้นโรงเรียนจึงควรที่จะจัดบุคลากร อุปกรณ์สถานที่และอื่นๆ เพื่อเปิดวิชาเลือกให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างกว้างขวาง

ซูศรี สุวรรณโชติ (2544, 220) กล่าวว่า ในการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้ได้ผลนั้น ควรมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการจะต้องดำเนินการ

1.1 รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรทุกชนิดที่มีอยู่ให้พร้อมที่จะนำไปใช้ เช่น ตัวหลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือครู คู่มือการประเมินผล ระเบียบการประเมินผลเอกสารตำรา แบบเรียน ฯลฯ

1.2 กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน กล่าวคือจะต้องคิด ค้นหา และใช้วิธีการทำงานใหม่ๆ ให้ได้ผลงานที่ดีขึ้นเสมอ

ขั้นที่ 2 กำหนดหน่วยงานสนับสนุน จะต้องดำเนินการ

2.1 กำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ทำหน้าที่รับผิดชอบในการใช้หลักสูตร เช่น กรมเจ้าสังกัด เขตการศึกษา สำนักงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอื่นๆ

2.2 กระจายความคิด ชักชวน สนับสนุนให้หน่วยงานย่อยของแต่ละสังกัด ดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างเต็มที่

ขั้นที่ 3 กำหนดบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

3.1 กำหนดบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร ซึ่งได้แก่ หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารระดับย่อยที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดบุคลากรที่ต้องปฏิบัติตามหลักสูตร ซึ่งได้แก่ ครูผู้สอน ครูผู้สนับสนุนการสอน (ครูแนะแนวการศึกษาจะมีบทบาทที่สำคัญมากกว่าผู้อื่น) นักวัดผลการศึกษา

ขั้นที่ 4 กำหนดแนวทางการติดตามผลและการประเมินการใช้หลักสูตร

4.1 กำหนดรูปแบบการติดตามผลและการประเมินผลการใช้หลักสูตร

4.2 ติดตามผลและประเมินผลการใช้หลักสูตรตามที่ได้กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้นั้น เป็นกระบวนการที่นำหลักสูตรไปบริหาร โดยต้องมีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนจะต้องเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และเป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาในทุกๆ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้นั้น โรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติจะต้องมีการวางแผนเป็นขั้นตอน ทั้งนี้ เพื่อที่จะให้หลักสูตรนั้นๆ มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ธีระ รุญเจริญ (2547) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดหลักสูตรขั้นพื้นฐานว่า ทุกส่วนในสังคมมีส่วนในการจัดการศึกษารวมไปถึงคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และกำกับโรงเรียนตามธรรมนูญ โดยองค์กรภายนอกมีบทบาทในการกำกับและประเมินผลคุณภาพการศึกษา และมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดหาสื่อที่มีคุณภาพและมีความหลากหลาย ทันสมัย ตรงตามความต้องการจัดให้มีเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าในเรื่องของการวัดผลและประเมินผล

การดำเนินการบริหารหลักสูตร

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวถึงการดำเนินการบริหารหลักสูตรในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสรุปได้ว่า

1. มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ
 - 1.1 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
 - 1.2 มีการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. จัดให้มีการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยองค์กรภายนอก
3. สถานศึกษามีการรายงานการเรียนรู้ของผู้เรียนประจำปี

เอกรินทร์ สีมหาศาล (อ้างถึงในสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 1, 2545, 1- 12) กล่าวถึงยุทธศาสตร์และกระบวนการบริหารของสถานศึกษาที่จะต้องจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยการควบคุม ตรวจสอบ แทรกแซง และประเมินคุณภาพ ตลอดจนให้มีการรายงานผลต่อสาธารณชนอย่างจริงจังและเที่ยงตรง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด โรงเรียนจะต้องดำเนินการวางแผนปฏิบัติอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและตัวบ่งชี้วัดคุณภาพของสถานศึกษา
2. สำรวจจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง
3. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ (Quality Plan)
4. ปรับเปลี่ยน โครงสร้างการบริหารงานเดิมของโรงเรียนให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการที่กำหนด
5. จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมทั้งระดับ โรงเรียน / หมวด / ฝ่ายและบุคคล
6. ลงปฏิบัติตามแผนและ โครงสร้างการบริหารงานใหม่ ของโรงเรียน
7. ประเมินตนเองตามสภาพจริงทุกปีการศึกษา (การประเมินภายใน)
8. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียน (Self – Study Report)

สรุปได้ว่าการดำเนินการบริหารหลักสูตรนั้นเป็นการนำแผนการที่วางไว้มาปฏิบัติ ความหมายโดยมีการจัดระบบประเมินคุณภาพภายใน และคุณภาพภายนอก และมีการรายงานผลการปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีภารกิจในการนิเทศ (Supervision) กำกับติดตาม (Monitoring) ตรวจสอบ (Assessment) ประเมินผล (Evaluation) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรครู ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีคุณภาพมาตรฐานส่งผลถึงตัวผู้เรียน ดังนี้

1. เพื่อให้การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของบุคลากรครู ให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ

2. เพื่อนิเทศการบริหารการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครูให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จของสถานศึกษาประกอบด้วย การกำหนดระบบและคู่มือการนิเทศติดตามและประเมินไว้ล่วงหน้า การกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จไว้ล่วงหน้า มีการนิเทศตรวจสอบและประเมินผลตนเองตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนด ใช้ผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน รายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ มีความพร้อมที่จะรับการประเมินภายนอก

ตามที่กล่าวข้างต้นแล้วการนิเทศการศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา โดยมี นักเรียนครู และ โรงเรียนเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพและมีผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญที่จะทำให้กระบวนการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมีผลต่อการปฏิบัติจริง

การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีจุดเน้น คือ การกระจายอำนาจการบริหารไปสู่โรงเรียน ทำให้ทิศทางการนิเทศการศึกษาเปลี่ยนไปจากการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหาร ไปสู่การนิเทศ และติดตามผลจากหลายฝ่ายมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สังัด อุทรานันท์ (2532, 27) กล่าวว่า หน่วยงานส่วนกลางในฐานะผู้พัฒนาหลักสูตร ควรจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเป็นการเพิ่มเติมและติดตามผลการใช้

หลักสูตรในโรงเรียนว่าได้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง หากมีปัญหาก็จะได้ดำเนินการให้คำแนะนำ และช่วยเหลือ เพื่อให้ครูได้ดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง

1. การนิเทศการใช้หลักสูตร

การนิเทศการใช้หลักสูตรหรือนิเทศการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการนิเทศ ก็คือ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการจับผิด โดยลักษณะเช่นนี้ ผู้นิเทศจำเป็นจะต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับผู้รับการนิเทศ การดำเนินการนิเทศจะต้องดำเนินการไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตยและร่วมมือกัน

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2536,72) กล่าวว่าการนิเทศในโรงเรียน หมายถึงการทำงานของผู้บริหารร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ องค์ประกอบที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมี 3 ประการ

1. บุคลากรผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เป็นความร่วมมือของผู้บริหารและคณะครู
2. วิธีการนิเทศ ครอบคลุมมุ่งหมายการนิเทศ คือ การช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ดีขึ้น การหาข้อมูลศึกษาปัญหาข้อบกพร่อง กำหนดกิจกรรมการนิเทศและวิธีการนิเทศที่เหมาะสม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบสำรวจ การสังเกต การสอนในชั้นแบบบันทึกพฤติกรรมครู นักเรียน

ระบบโคโรภาคีทั้ง 3 ดังกล่าวแล้วนี้ จะต้องผสมผสานดำเนินการไปด้วยกัน หากมีข้อบกพร่องส่วนใดส่วนหนึ่งจะทำให้การนิเทศภายในโรงเรียน ยากที่จะประสบผลสำเร็จ

ชาติร์ มณีศรี (2538, 202 – 205) กล่าวว่ากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนว่าเป็นกิจกรรมสำคัญเป็นขั้นตอนปฏิบัติการ ทั้งด้านกระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศและกระบวนการเรียนการสอนควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเข้าชั้น คุณลักษณะต่างๆ ตามเกณฑ์มาตรฐาน เป็นต้น การสำรวจความต้องการของครู การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และความต้องการ การวิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา การกำหนดทางเลือกการแก้ปัญหาและดำเนินการตามความต้องการ

ขั้นที่ 2 การวางแผน นำเอาทางเลือกตามขั้นที่ 1 มากำหนดรายละเอียดของกิจกรรม โดยเขียนเป็น โครงการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ คือ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์

ผู้รับผิดชอบโครงการ แผนดำเนินงาน ระยะเวลา สถานที่ งบประมาณ การประเมินผล และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศเป็นขั้นลงมือทำตามโครงการนิเทศที่กำหนด โดยคำนึงถึงหลักการนิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อ และเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจรวมทั้งการเสริมแรงให้กำลังใจช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียน

ขั้นที่ 4 การประเมินผล ตรวจสอบผลการดำเนินการนิเทศตามโครงการที่กำหนด ผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ ประเมินความคิดเห็น กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน รวมถึงการประเมินข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงต่อไป

กิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน เป็นแผนปฏิบัติการนำโครงการแต่ละ โครงการสู่การปฏิบัติ คำที่ใช้มีอยู่หลายคำ เช่น กลไกการนิเทศ กลวิธีการนิเทศ กิจกรรมนิเทศภายใน เป็นต้น การที่โรงเรียนใดจะเลือกใช้กิจกรรมการนิเทศโดยขึ้นอยู่กับ โรงเรียนที่มีความพร้อมน้อย ความพร้อมปานกลางและมีความพร้อมมากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การนิเทศ

กิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียน อาจมีดังต่อไปนี้

1. การประชุมก่อนเปิดเรียนเพื่อปรึกษาหารือ เตรียมการด้านต่างๆ ก่อนเปิดภาคเรียน
2. การปฐมนิเทศ แนะนำบุคลากรใหม่ให้คุ้นเคย ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. การให้คำปรึกษาแนะนำ ใช้ในระบบการนิเทศเพราะใช้เทคนิคพบปะพูดคุยมากกว่า การใช้อำนาจหรือการออกคำสั่ง
4. การประชุมปฏิบัติการมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ใหม่ๆ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และเจตคติ (Attitude) ลงมือปฏิบัติมากกว่าการบรรยาย
5. งานนิเทศมุ่งอบรมครูประจำการให้ผู้รับการนิเทศได้ เสริมความรู้ใหม่ ทันทต่อความเปลี่ยนแปลง
6. การสัมมนา เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งที่จัดเองภายในหน่วยงาน หรือ ไปร่วมซึ่งจัดโดยหน่วยงานอื่น จะเป็นการฟังมากกว่าทำ
7. การระดมความคิด ในสังคมประชาธิปไตย การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพ ให้เกียรติ ศักยภาพคนอื่นเป็นสิ่งที่พึงตระหนัก การระดมความคิด (Brain storming) มุ่งปริมาณความคิดมากกว่าถูกผิด
8. การสาธิตการสอน เป็นกิจกรรมสำคัญที่ควรจัดให้มีใน โรงเรียน การเรียนรู้หรือเลียนแบบจากผู้เชี่ยวชาญ ระยะเวลาและ ได้รับประสบการณ์ตรง จัดหาแบบที่ดี

9. การศึกษาเอกสารวิชาการ การเพิ่มพูนความรู้คือต้องอ่าน และวิชาชีพครูต้องอ่านมาก เพราะการอ่านนำไปสู่ความรู้ ความคิดใหม่และทันสมัย สรรพวิทยามีในหนังสือและสิ่งพิมพ์ ผู้เขียนมีโอกาสไปดูงานในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ บางแห่งจัดหนังสือวิชาชีพสำหรับครูอาจารย์ เฉพาะและจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือเฉพาะบุคคลด้วย

10. การสนทนาทางวิชาการ ในวงวิชาการนั้นควรมีหลายรูปแบบ เช่น การเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาบรรยาย อาจใช้เวลาพักเที่ยงวัน ซึ่งไม่กระทบต่อการทำงาน ทุกคนมีเวลาว่างพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมได้ อาจจัดเดือนละครั้ง ในหัวข้อที่สนใจร่วมกัน (วิชาชีพ)

11. การเชื่อมนิเทศชั้นเรียน เป็นเทคนิคเพื่อช่วยครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้นมีขึ้นตอนที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันของผู้ให้และผู้รับการนิเทศ บนพื้นฐานของวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือทำให้เด็กลดข้อบกพร่อง เสริมให้ดีขึ้น

12. การศึกษาดูงานเพื่อการปรับปรุงงาน ดูคนอื่นแล้วย้อนดูตัวเอง ศึกษาข้อดี ข้อบกพร่อง ข้อจำกัด เมื่อต้องนำมาปรับปรุง ความพร้อมด้านต่าง ๆ

13. การสังเกตการสอน ในทางปฏิบัติอาจทำได้น้อยถือว่าทุกคนมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำ ในทางปฏิบัติหัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์เป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ

14. การวิจัยเชิงปฏิบัติงานการเรียนการสอน หนังสือแบบเรียน สื่อการสอน หรือ การนิเทศสามารถวิจัยเชิงปฏิบัติได้ ทั้งนี้เพื่อนำผลมาใช้ หรือวิจัยเชิงพัฒนา

(Research and Development: R & D)

15. การเขียนเอกสารหรือทดสอบทางวิชาการ อาชีพครูหรือผู้นิเทศ นอกจากต้องอ่านมาก พูดยากแล้วยังต้องเขียนมาก การเขียนผลงานวิชาการเป็นการสร้างพรมแดนความรู้ใหม่ การเขียนเป็นเทคนิคซึ่งจะต้องเรียนรู้หลักวิธี การอ่านเป็นพื้นฐานของการเขียนได้อย่างดี คนที่มีวิญญานครูจะทำหน้าที่นี้ได้ดี

16. การจัดนิทรรศการ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การนำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจ เทคนิคการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วย และเน้นผลจากการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ

สรุปได้ว่า การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1. มีคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษาให้การนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของบุคลากรครูให้เป็น ไปอย่างเป็นระบบ

2. มีแผนงาน/โครงการนิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. มีการกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จ ตลอดจนเครื่องมือการนิเทศ ซึ่งจัดทำโดยผู้บริหารร่วมกับคณะครู

4. มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำกระบวนการจัดการเรียนรู้และการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนอย่างค่อเนื่องตามแผนที่กำหนด

5. มีการใช้ผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

6. มีการรวบรวม วิเคราะห์ สรุปและรายงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

การสรุปผลการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

การสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นการยืนยันความมีคุณภาพในการจัดการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน ทั้งที่เป็นปัญหา อุปสรรค ความสำเร็จและข้อค้นพบที่ได้

2. รายงานผลการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดส่งหน่วยงานต้นสังกัด ตามระยะเวลาที่กำหนด

3. นำผลการรายงานเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชนรับทราบ

4. เขียนรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

สรุปได้ว่า แนวทางการสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา

ประกอบด้วย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

2. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาทุกหน่วยงานในสถานศึกษา

3. การเขียนรายงานสรุปผลการดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา

4. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

5. การเปิด โอกาสให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาได้วิเคราะห์ผลการ

ดำเนินงานและเสนอแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่าง ค่อเนื่อง

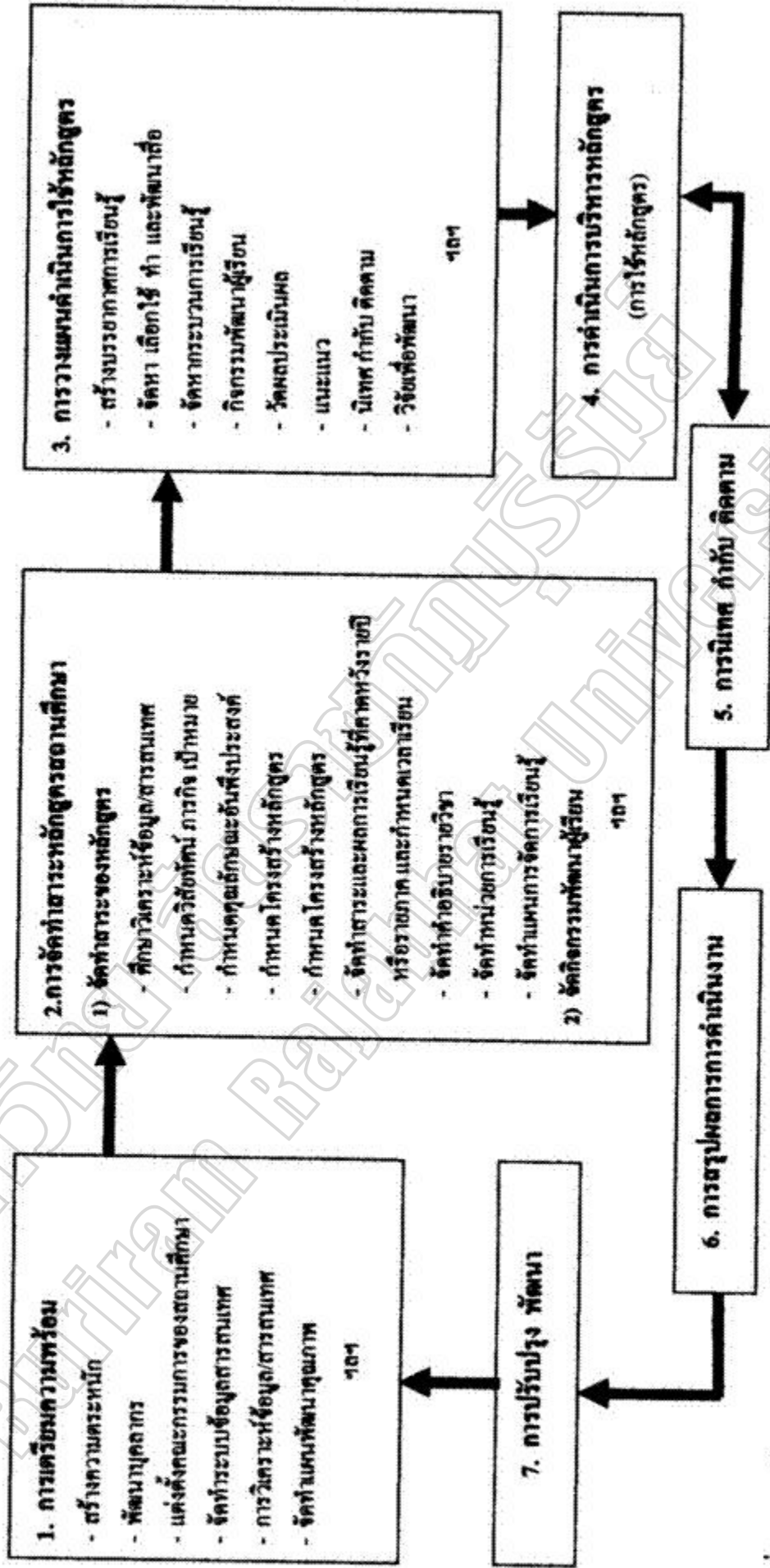
การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การนำผลการติดตามและรายงานผลการประเมิน ไปจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ในวิเคราะห์วางแผนพัฒนากระบวนการบริหารและปรับปรุงการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีสาระที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การนำผลการติดตามและรายงานผลการประเมิน ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
2. การวางรูปแบบหรือแนวทางในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
3. การหาคงคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยขอรับการประเมินคุณภาพโดยองค์กรภายนอกเพื่อยืนยันชั้นศักยภาพการจัดการศึกษา
4. ชุมชนให้ความเชื่อมั่นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
5. ชุมชนให้การสนับสนุนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาทั้งด้าน การระดมทุน แหล่งความรู้ แรงงาน

ภาพประกอบ 1 การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

ที่มา: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 7)

บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรจะต้องทราบถึงบทบาทและหน้าที่ในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดังกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรไว้ดังนี้ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 87)

ผู้บริหาร

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาประสบผลสำเร็จได้ดีมีคุณภาพ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีผู้บริหารที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารอย่างถ่องแท้ และนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา

คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา

1. มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
2. มีความมุ่งมั่นในการจัดการศึกษา และมุ่งมั่นต่อการสร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. เป็นผู้มีความสามารถในการสร้างความร่วมมือ และประสานกับทุกฝ่ายเพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เป็นผู้สนับสนุนในการศึกษาได้รับการพัฒนาอยู่ในระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพตลอดไป โดยให้การสนับสนุนทั้งบุคลากรและผู้เรียน ร่วมมือกันพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. จัดให้มีแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. เป็นผู้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนงานสาระตามหลักสูตรของสถานศึกษา
3. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
4. สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับความรู้ และสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
5. จัดให้มีการนิเทศภายใน เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างมีระบบ
6. ให้มีการประเมินการนำหลักสูตร ไปใช้ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

ครูผู้สอน

ครูเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จด้วยดี เพราะการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 นั้น กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ ดังนั้นบทบาทของครูผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนไป

บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. วางแผนสร้างหน่วยการเรียนรู้ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้
2. จัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง แสดงออกอย่างอิสระ และมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม
3. จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดหาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ แหล่งผลิตศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ฯลฯ
4. พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ ทันต่อเหตุการณ์
5. เป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม ปฏิบัติดีคือเพื่อนครู และนักเรียน
6. จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้มีบรรยากาศดึงดูดความสนใจท้าทายให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วม
7. จัดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง โดยประเมินจากการปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ จากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ
8. จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
9. จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยให้มีการประสานกันระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อการพัฒนาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ผู้เรียน

การจัดการศึกษาที่ยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เพราะผู้เรียนเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา เป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาของรัฐที่มุ่งหวังพัฒนาให้คนไทยมีความสมบูรณ์ และสมดุล ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม

การจะให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดีมีปัญญา และมีความสุขนั้น ตัวผู้เรียนเองก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเรียนรู้จากการเป็นผู้รับความรู้มาเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนเอง

บทบาท/หน้าที่ของผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. มีส่วนร่วมการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครอง และครูวางแผนการเรียนรู้ของตนเองให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. มีความรับผิดชอบใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ บริหารจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ
3. ปฏิบัติตนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รู้วิธีแสวงหาความรู้ ความสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. มีการประเมินและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
5. รักษาสิทธิและโอกาสในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี
6. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อน ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน

ผู้ปกครอง

การปฏิรูปการศึกษาที่มีขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีการเปิดโอกาสให้ทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลที่อยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตลอดจนทำให้ได้รับการศึกษาค้นคว้านอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับตามความพร้อมของครอบครัว

ผู้ปกครองจึงต้องให้ความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนให้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ

บทบาท/หน้าที่ของผู้ปกครองตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. กำหนดแผนการเรียนรู้ร่วมกับครูและผู้เรียน
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระของหลักสูตร และกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาหรือชุมชนสถานศึกษา
3. ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
4. จัดบรรยากาศในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน
6. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
7. ร่วมมือกับครูและผู้เกี่ยวข้องประสานงานป้องกัน และแก้ไขปัญหากับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน
8. ปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้คู่คุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการศึกษา

9. มีส่วนร่วมประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

10. จัดให้บุตร ธิดา บุคคล ที่อยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
ประชาชน

การศึกษาของไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญส่งผลกระทบต่อคุณภาพของพลเมืองไทยในอนาคตคือการจัดให้มีการจัดการศึกษาดลอดชีวิตสำหรับทุกคน ประชาชนมีสิทธิในการมีส่วนร่วมกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีส่วนร่วมในการศึกษาของตนเอง ตลอดจนการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการส่งเสริมให้ทุกๆ ส่วนในสังคมได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ดังนั้นประชาชนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด

บทบาท/หน้าที่สำคัญของประชาชนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. มีส่วนร่วมกำหนดสาระของหลักสูตรและแผนพัฒนาการศึกษาหรือธรรมนูญของสถานศึกษา
2. สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาในด้านการจัดการเรียนรู้ และทรัพยากรต่างๆ เพื่อการศึกษาดตามความเหมาะสมและจำเป็น
3. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษา เป็นสถานศึกษาของชุมชนอย่างแท้จริง

ชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เปิดแนวทางให้แก่ชุมชนในการร่วมจัดทำหลักสูตรและการบริหารจัดการให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่กลมกลืนของท้องถิ่น จึงได้กำหนดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้ชุมชนมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด สำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา

บทบาท/หน้าที่ของชุมชนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาหรือธรรมนูญสถานศึกษา
2. มีส่วนร่วมในการกำหนดสาระตามหลักสูตรของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความ

ต้องการของสังคมและชุมชน

3. เป็นศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง
4. ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา
5. มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
6. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนดี โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม ซึ่งกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น นับว่ามีความสำคัญและสอดคล้องกับความ มุ่งหมายของการจัดการศึกษาในมาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต” สถานศึกษาต้องจัดให้มีคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ขึ้นในสถานศึกษา โดยคณะกรรมการฯ ดังกล่าวมีบทบาทดังนี้

บทบาท/หน้าที่ของคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์มุ่งให้เกิดในตัวผู้เรียน
2. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
3. จัดระบบและเครื่องมือการประเมินด้านคุณลักษณะ
4. ประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคลรวมทั้งผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น ร่วมกับครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง
5. เสนอแนะแนวทางการปรับปรุงสาระหลักสูตรการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาและสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2542 มาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้แทน ศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

บทบาท/หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการ / อนุกรรมการต่างๆ ที่สถานศึกษาแต่งตั้ง
5. สนับสนุน ส่งเสริมให้การบริหารด้านวิชาการของสถานศึกษา
6. ส่งเสริมให้ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและชาติ
7. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

สถานศึกษาคำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษาอยู่ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา แต่งตั้งโดยผู้บังคับบัญชาเหนือสถานศึกษาขึ้นไปหนึ่งระดับ คณะกรรมการประกอบด้วย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยบริหารที่ผู้ช่วยบริหารสถานศึกษามอบหมาย	รองประธานกรรมการ
3. หัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา	กรรมการ
4. หัวหน้างานแนะแนว	กรรมการ
5. หัวหน้างานวัดผลและประเมินผล	กรรมการ
6. ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการที่มีหน้าที่ดังกล่าวไปนี้

บทบาท/หน้าที่ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

1. วางแผนการดำเนินงานวิชาการ กำหนดสาระรายระเอียดของหลักสูตรระดับสถานศึกษาและแนวการจัดสัดส่วนสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของท้องถิ่น

2. จัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและการแนะแนวให้สอดคล้องกันและเป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานุเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การแนะแนวให้เป็นไปตามจุดหมายและแนวทางการดำเนินการของหลักสูตร

4. ประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ และชุมชนเพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ

5. ประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการใช้หลักสูตรแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลป้อนกลับจากฝ่ายต่าง ๆ มาพิจารณาเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

6. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

7. ติดตามผลการเรียนของนักเรียนรายบุคคล ระดับชั้น ระดับช่วงชั้น และระดับกลุ่มวิชาในแต่ละปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

8. ตรวจสอบ ทบทวน ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา แล้วให้ผลการประเมินเพื่อวางแผนการปฏิบัติงานของครู และการบริหารหลักสูตรปีการศึกษาต่อไป

คณะกรรมการระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวน 9 คณะ เรียกชื่อคณะกรรมการตามชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ กลุ่มภาษาไทย กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มคณิตศาสตร์ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มศิลปะ กลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ภายใต้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งโดยผู้บริหารสถานศึกษา คณะอนุกรรมการ แต่ละคณะประกอบด้วย

1. หัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา	เป็นประธานอนุกรรมการ
2. ครู-อาจารย์ ทุกคนในหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา	เป็นอนุกรรมการ
3. รองหัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ในกรณีที่สถานศึกษาไม่มีรองหัวหน้าหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชา ให้ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาแต่งตั้งผู้ที่เหมาะสม และในกรณีที่สถานศึกษาไม่ได้จัดกลุ่มวิชาตามชื่อกลุ่มวิชาของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้พิจารณากำหนดจำนวนคณะอนุกรรมการตามกลุ่มวิชาของสถานศึกษา ให้คณะอนุกรรมการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

บทบาท/หน้าที่ของอนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา

1. กำหนดสัดส่วนสาระการเรียนรู้กลุ่มวิชา และพัฒนาหลักสูตรรายวิชาของกลุ่มวิชาในสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 2. คำนึงการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด การวัด และประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แสดงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน
 3. พัฒนาแผนการสอนรายวิชาที่เป็นมาตรฐานกลาง เพื่อให้ผู้สอนสามารถปรับใช้ตามความเหมาะสมและให้การสอนนำไปสู่การเรียนรู้มากที่สุด
 4. พัฒนาลือการเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด
 5. กำหนดแนวทางพัฒนาเครื่องมือและกำกับคิดตามการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มวิชาที่กำหนด
 6. วิเคราะห์พัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
 7. ดำเนินการวิจัยการศึกษาในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล
 8. นิเทศภายใน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
 9. รวบรวมข้อมูลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรรายวิชา และการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนตรวจสอบและประเมินการบริหารหลักสูตรรายวิชาและกลุ่มวิชาในภาคเรียนที่ผ่านมา และวางแผนพัฒนาการบริหารหลักสูตรในภาคเรียนต่อไป
 10. รายงานผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ และผลการบริหารหลักสูตรของกลุ่มวิชา โดยเน้นผลที่เกิดกับผู้เรียนคือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้อง
 11. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- สรุปได้ว่าในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้นต้องมีการประสานสัมพันธ์ร่วมมือกับ ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อนุกรรมการระดับกลุ่มวิชา ให้มีส่วนร่วมกำหนดสาระของหลักสูตรแผนพัฒนาการศึกษา วางแผนจัดกระบวนการเรียน สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผลจัดการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนและชุมชนมีบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยมีผู้บริหาร โรงเรียนเป็นผู้ที่

มีบทบาทสำคัญในการประสานความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน องค์กรต่างๆ เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพและคุณภาพ

การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) กับการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้คำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ และการแบ่งอำนาจหน้าที่ในแต่ละระดับขององค์กรที่มีหน้าที่ในการบริหารและจัดการศึกษา คือ ส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ ส่วนท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารและจัดการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหาร งานบุคคล และการบริหารทั่วไป สถานศึกษาต้องมาดำเนินการเอง ซึ่งจะทำให้มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการตัดสินใจ เพื่อให้ผลผลิตที่ออกไปคือนักเรียน มีคุณภาพ ดังนั้น แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management หรือ SBM) คือให้สถานศึกษามีความสำคัญมากกว่ากระทรวงฯ หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อย่างที่เคยปฏิบัติในอดีต จากการศึกษาการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้มีผู้ให้ความเห็นไว้ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2543, 5) กล่าวไว้ว่า หลักการสำคัญในการบริหารแบบ การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยทั่วไปได้แก่

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากกระทรวง และส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่า โรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของเด็ก
2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในการบริหาร คิดตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา ทั้งครู ผู้ปกครองตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน การที่บุคคลมีส่วนร่วมในการศึกษา จะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น
3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (Return Power to People) ในอดีตการจัดการศึกษาจะทำกันหลากหลาย บางแห่งก็จะให้จัด หรือองค์กรในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการต่อมา มีการรวมการจัดการศึกษาไปให้กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานทางการศึกษา แต่เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ความเจริญต่างๆ รุดหน้าไป การจัดการศึกษาจากส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัด เกิดความล่าช้าและไม่สนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนอย่างแท้จริงจึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชน ไปจัดการศึกษาเองอีกครั้งหนึ่ง

4. หลักการบริหารตนเอง (Self Managing) ในระบบการศึกษาโดยทั่วไปมักจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติ ตามนโยบายของส่วนรวม โรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริงสำหรับการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ไม่ได้ปฏิเสธเรื่องการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายของส่วนรวม หากให้โรงเรียนมีระบบการบริหารด้วยตนเอง โดยให้โรงเรียนมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ซึ่งอาจดำเนินการ ได้หลากหลายด้วยวิธีการแตกต่างกัน แล้วแต่ความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียนผลที่ได้น่าจะมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกำหนดและเป็นไปตามนโยบายของชาติ

ในการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นมีหลักการที่น่าสนใจในการบริหารซึ่งโรงเรียนจะต้องมีรูปแบบในการบริหารอย่างน้อย 4 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบที่มีผู้บริหาร โรงเรียนเป็นหลัก (Administration Control SBM) รูปแบบนี้ อำนาจในการตัดสินใจจะอยู่ที่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีบทบาทในการให้คำปรึกษา
2. รูปแบบที่ครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) จากแนวคิดที่ว่าครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนย่อมรู้ปัญหาได้ดีและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด
3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) การจัดการศึกษาสนองต่อความต้องการของชุมชนและค่านิยมของผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด ดังนั้นตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนจึงมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนมาก
4. รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional Community Control SBM) ทั้งครูและผู้ปกครอง มีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด และค่าจึงมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน

สำหรับอุปสรรคและปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินงานในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีดังนี้

1. กระจายอำนาจหน้าที่การบริหารจากหน่วยงานบริหารส่วนกลางไปยังคณะกรรมการโรงเรียนอย่างแท้จริง
2. ได้รับการยกย่องยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งหน่วยงานส่วนกลาง บุคคลในโรงเรียน
3. ผู้ปกครองและชุมชนมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ข้อมูลสารสนเทศตรงกัน

4. บุคลากรทั้งในสำนักงานเขตการศึกษา และ โรงเรียนต้องมีความรู้เกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตรงกัน

5. คณะกรรมการ โรงเรียนต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการศึกษาในทุกๆ ด้าน

6. ได้ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถและมีภาวะผู้นำ พัฒนาความรู้ ทักษะเพื่อเป็นผู้นำในการบริหาร

7. คณะกรรมการทุกคนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและของผู้เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ต้องมีการให้รางวัล

สำหรับปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบแต่ไม่เปลี่ยนวิธีการบริหารงานและการทำงาน อำนาจการตัดสินใจผูกขาดอยู่ที่คณะกรรมการ โรงเรียน ไม่กระจายไปทั่ว โรงเรียนผู้บริหารยังใช้ความคิดเห็นส่วนตัวในการตัดสินใจ ความขัดแย้งระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการ โรงเรียน

ส่วนปัญหาในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในประเทศไทยทราบว่า ปัญหาสำคัญของการบริหารการศึกษาในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

1. มีการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง
2. ขาดเอกภาพในการบริหาร
3. ขาดประสิทธิภาพในระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน
5. ขาดการพัฒนานโยบายอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
6. ขาดการเชื่อมโยงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น

กลยุทธ์ในการนำรูปแบบนารูปแบบบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ไปปฏิบัติ ซึ่งมีกลยุทธ์ที่สำคัญ ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์
2. กำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ชัดเจน
3. การสรรหาและการคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษา
4. การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา
5. การสนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษาร่วมปฏิบัติงานกับคณะกรรมการสถานศึกษา
6. การสร้างเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา
7. การกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษา
8. การให้สวัสดิการ บริการและสิทธิพิเศษแก่คณะกรรมการสถานศึกษา

ฉวิต มาตรการเยี่ยม (2544, 69) กล่าวไว้ว่า หลักการในการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ควรให้ประชาชนและสังคมทั้งมวล เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) ทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานะของสังคม ตลอดจนหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลทางการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และมีทุกระดับการศึกษาโดยมีหลักการดังนี้

1. การบริหารที่มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจในการบริหารจัดการ
 - 1.1 ด้านวิชาการ
 - 1.2 ด้านงบประมาณ
 - 1.3 ด้านบริหารบุคคล
 - 1.4 ด้านการบริหารทั่วไป
2. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. การบริหารจัดการต้องตอบสนองและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด

“หัวใจของการบริหารสถานศึกษา แบบ บริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน” คือ การบริหารจัดการตามความต้องการ และเป็นของสถานศึกษา โดยกรรมการสถานศึกษา ซึ่งจะมีอำนาจหน้าที่ ร่วมคิด (Plan) ร่วมตัดสินใจ (Decision Making) และร่วมประเมิน (Implementation) โดยมุ่งหวังเพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

ความสำเร็จในการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจะมีส่วนช่วยในการปฏิรูปการศึกษาคำนึง ไปด้วยดี ความเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 การปรับเปลี่ยนบทบาทขององค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะทำให้การบริหารสถานศึกษาแบบ บริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบผลสำเร็จ โดยจะต้องคำนึงถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จดังนี้

1. หน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา ต้องเปลี่ยนบทบาทในการทำหน้าที่ การกำหนดนโยบายและแผน ด้านอำนาจการ ด้านการกำกับดูแลมาตรฐาน ด้านการสนับสนุนวิชาการ และการจัดสรรงบประมาณ
2. สถานศึกษา ต้องเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรจากเดิมคอยรับคำสั่งจากหน่วยระดับสูงมาเป็นบริหาร โดยริเริ่มด้วยตนเอง
3. ผู้บริหารสถานศึกษา พัฒนาทักษะให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีภาวะผู้นำสามารถประสานความร่วมมือระหว่าง ชุมชนและสถานศึกษา ในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา มีวิสัยทัศน์การบริหารจัดการเพื่อพัฒนาการศึกษา

4. ครู พัฒนาทักษะในหน้าที่ให้เป็นมืออาชีพ มีความสามารถในการปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้ปกครองและชุมชน เข้าใจบทบาทของการมีส่วนร่วม (Participation) ในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนถือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาโดยตรง มีอำนาจหน้าที่ร่วมกัน ร่วมคิด (Plan) และร่วมประเมิน (Evaluation) เพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนจะได้ตอบสนองและเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนและชุมชนให้มากที่สุด

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาจากส่วนกลาง ไปยังสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ประชาชนองค์กร และหน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ สถานศึกษา อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษายุคใหม่ ความจำเป็นที่ชุมชนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เนื่องจากชุมชนจะรู้ดีว่าเขาและลูกหลานเขาต้องการอะไรจากระบบการศึกษา และที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษา ย่อมก่อให้เกิดความรู้สึกมีอำนาจและความรู้สึกรับผิดชอบต่อชุมชนที่คนอาศัยอยู่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่การดำเนินงานด้านการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, 2 – 4) ได้เสนอหลักการสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาในรูปแบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้น โรงเรียนจะต้องจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและสังคม โดยจะต้องดำเนินการดังนี้

1. กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ชรรรมบุญ โรงเรียน
2. กำหนดทิศทางและเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดทำสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชาต่างๆ
4. กำหนดแนวทางจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

และ ได้ดำเนินการบริหารงานตามแนวความคิดการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีการทำงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุผล ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการพัฒนาดำเนินการดังนี้

1. โรงเรียนมีการสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมีการทำงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา
2. ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำ โฆษณาสู่การปฏิบัติ การตัดสินใจสั่งการ ทูทงงาน/โครงการ ใช้หลักการคิด การวางแผน การบริหาร การจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ
3. มีธรรมเนียมโรงเรียนและแผนกลยุทธ์ใช้เป็นแผนกำหนดการพัฒนาโรงเรียน
4. จัดรูปแบบองค์กร โครงสร้างการบริหาร การจัดระบบงานต่างๆ ในโรงเรียนการบริหารงาน การกำหนดงาน การสรรหาบุคลากรคณะทำงาน การกระจายอำนาจไปยังหมวด/ฝ่าย/งาน และให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
5. มีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพและตามโครงสร้างการปฏิบัติงานของโรงเรียน
6. มีการพัฒนาบุคลากร พัฒนาเตรียมการเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษา การทำงานร่วมกัน และเน้นทีม

ในส่วนของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบบริหารงานวิชาการ โดยมีงาน/โครงการที่พัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ร้อยละ 85 ของบุคลากรและงานบริหารทั่วไป พร้อมทั้งได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งได้ดำเนินการตามแนวคิดหลักดังนี้

1. การยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ในการดำเนินงานต่างๆ ในโรงเรียนต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อการใช้ชีวิตที่ดีงามในสังคม
2. การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา สามารถตัดสินใจบริหารจัดการศึกษาได้ด้วยตนเอง
3. การมีส่วนร่วมและการร่วมคิด การร่วมทำ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกคน ตลอดจนนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการบูรณาการการศึกษาของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่แท้จริง
4. การกระจายอำนาจทางการศึกษาในโรงเรียนให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ได้แก่บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ
5. การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ โรงเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ ดำเนินการตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการกระจายอำนาจจาก ส่วนกลางลงสู่สถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารทั้งด้านบริหาร การศึกษา การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้ผลผลิต ของโรงเรียนคือ นักเรียนมีคุณภาพ และจะต้องมีองค์กรส่วนท้องถิ่น/ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มุ่งหวังให้ โรงเรียนได้มีการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ซึ่งสามารถจะ ดำเนินการได้โดยการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพราะถือว่าโรงเรียนเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่สำคัญ และมีความใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ทำให้ทราบถึงความต้องการ ของผู้เรียน ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น โรงเรียนจึงถือว่ามีความสำคัญที่สุด ที่จะพัฒนาการศึกษาของตนเองให้เป็นไปตาม เป้าหมาย สามารถที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อจะ ได้ลด ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ีชั้ดส่วนกลางเป็นหลักได้เป็นอย่างดี

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าในส่วนที่เกี่ยวข้องและนำมาประกอบการวิจัยดังนี้

ธวัชชัย เรววรรณ (2541, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องบทบาทการบริหารหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเขียงของ จังหวัดเชียงราย ได้เสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ผู้บริหารและครูผู้สอนควรศึกษาทำความเข้าใจในหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่ให้ชัดเจน ในทุกเรื่อง โดยเฉพาะหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง อัตราเวลาเรียน การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งจัดหาหนังสือเกี่ยวกับหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องสมุด รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการวางแผนร่วมกับครู กรรมการ โรงเรียน เพื่อให้ทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในการวางแผนแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตร ไปใช้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น และควรส่งเสริมให้ความรู้แก่ครู ในการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดการสอน แผนการสอน เพื่อให้การใช้หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ส่วนด้านการดำเนินการตามแผน ผู้บริหาร โรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการวัสดุ สื่อการเรียนการสอน ควรกำกับแผนงานให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน ควรมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และด้านการประเมินผล ผู้บริหาร โรงเรียนควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน และมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควรมีการกำหนดแนวทาง และหลักเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน ผู้บริหารควรนำผลการนิเทศ ไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร และรวมทั้งให้มีการจัดประชุมทำความเข้าใจกับครูผู้สอนในเรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตรอยู่เสมอ

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตการศึกษา 1 (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของบุคลากรในสถานศึกษา เขตการศึกษา 1 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5,507 คน จากสถานศึกษา 304 แห่ง ในเขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และคณะกรรมการสถานศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น

พื้นฐาน แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญที่ .05 และจากการทดสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม พบว่า ผู้บริหาร ผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้เรียนมีเจตคติแตกต่างจากผู้บริหาร ผู้สอน และ คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อัญชลี สารรัตน์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ:พหุกรณีศึกษา โดย การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหา อุปสรรค และ ปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายประสบ ผลสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า สภาพการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนทั้ง 10 โรงเรียน ประกอบด้วย การจัดทำหลักสูตรการบริหารหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการประเมินหลักสูตร ด้านการจัดทำ หลักสูตร โรงเรียนดำเนินการตามแนวทางที่ได้รับจากการอบรมสัมมนาจากกรมวิชาการ ส่วนการใช้ หลักสูตรได้พยายามดำเนินการตามแนวทางของหลักสูตรที่จัดทำขึ้น และส่วนใหญ่ผู้นำการประเมิน หลักสูตรเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปัญหาอุปสรรคที่พบ คือ ระยะเวลาการอบรมน้อย และอบรมไม่ทั่วถึง กระบวนการอบรมผู้เข้ารับการอบรมได้เพียงการ รับรู้ว่าต้องการทำอะไร มีขั้นตอนการดำเนินการอย่างไร แต่ยังไม่เข้าใจเพียงพอที่จะจัดทำด้วย ตนเอง สำหรับปัจจัยที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จคือ 1) เงื่อนไขและกรอบกำหนดของเวลา ในการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การทำงานเชิงรุกที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูป การศึกษา 3) การมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม อย่างสม่ำเสมอของ ผู้บริหาร 5) คณะครูมีความรู้ความสามารถ ความตระหนัก อุทิศเวลาและเสียสละ มีความพยายาม ทั้งร่างกายและแรงใจอย่างสูง 6) ประกอบกับการได้รับการยอมรับจากชุมชนด้วย 7) การ ปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

สุรสิทธิ์ กองเมืองปึก (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของ โรงเรียนนาร่อง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตการศึกษา 11 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมพบว่า มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา ลักษณะการดำเนินการเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมมีการดำเนินการอยู่ในระดับ มากเพียงด้านเดียว นอกนั้นมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาคำตัดสินของค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดทำสาระของ หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน ด้าน ปรับปรุงพัฒนาและด้านการนิเทศ กำกับ ประเมินผลตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ ระยะเวลาการเตรียมการน้อยเกินไป ขาดแคลนบุคลากรงบประมาณมีจำกัด ครูไม่ได้เข้ารับการอบรมทุกคน วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรมีไม่เพียงพอ การนิเทศจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้เชี่ยวชาญมีน้อย การวัดผลประเมินผลในชั้นเรียนยังมีรูปแบบไม่ชัดเจนและระยะเวลาระหว่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2533) มีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างชั่วโมงกับ 50 นาที ทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

ณรงค์ ชาติภทร (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนอุครพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุครธานี โดยการศึกษา มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากร โรงเรียนอุครพิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดอุครธานี ใช้หลักสูตรวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผลการปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ครู-อาจารย์ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย หลักดำเนินการพัฒนา โดยวิธีอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการด้วยการให้ความรู้ และฝึกปฏิบัติในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 และใช้ระบบการนิเทศภายใน เพื่อกำกับติดตามการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจถึงขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและปฏิบัติความการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถตรวจสอบความสมบูรณ์ของหลักสูตรได้ แต่ยังคงมีจุดอ่อนในเรื่องความไม่มั่นใจในการรวมกลุ่มของวิชาต่าง ๆ การคิดความบางตอนในมาตรฐานที่ยังไม่ชัดเจน การตัดสินใจผลการเรียน และความวิตกกังวลเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนการสอน หลังเอาจุดอ่อนมาแก้ไขปรับปรุงทำให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจถึงขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งสามารถตรวจสอบความสมบูรณ์ของหลักสูตรได้ตรงตามจุดประสงค์ หลักการ โครงสร้างสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิธีการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ การนิเทศภายใน และการประชุมวิเคราะห์หลักสูตร

พิชชา อุตโท (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาคามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยได้ศึกษาถึงสภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และปัญหาอุปสรรคของการจัดและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาที่การปฏิบัติมาก ส่วนสภาพปัญหาและอุปสรรคภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทางด้านสภาพการใช้และปัญหาอุปสรรคการใช้หลักสูตร พบว่า การเตรียมความพร้อมมีการปฏิบัติระดับมาก และมี

ปัญหาในระดับปานกลาง การวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติระดับมาก และมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางและด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก และมีปัญหาในระดับปานกลาง

สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1 (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1 โดยการศึกษาภารกิจทั้ง 7 ด้าน คือ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร 4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล 6) การสรุปผลการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และ 7) การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษาและด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ทางด้านโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรมีผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยการจัดทำสาระหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด และโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 มีผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการจัดทำสาระหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2546, 79) ได้ติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร อยู่ในระดับน้อย เพราะระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรมีน้อย บุคลากรมีความรู้เรื่องหลักสูตรยังไม่ชัดเจน 2) การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยคณะครูในโรงเรียน มีการจัดสาระการเรียนรู้ จัดทำผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ และคาดหวังว่าหลักสูตรสถานศึกษาจะเสร็จทันเปิดภาคเรียน ฯลฯ 3) ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน ได้แก่ ครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาไม่ชัดเจน ครูขาดความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เวลาในการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอ และบุคลากรมีภาระงานมาก 4) ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สนับสนุนเอกสาร/คู่มือในการจัดทำหลักสูตร นิเทศติดตาม กำกับดูแล เป็นที่เล็งในการทำหลักสูตร และให้คำแนะนำตอบข้อสงสัย/ปัญหา หน่วยงานที่ต้องการความช่วยเหลือได้แก่ กรมค้นสังกัด กรมวิชาการ มหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 48) ได้ติดตามและประเมินผลการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2545 ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนส่วนใหญ่เตรียมบุคลากรโดยใช้วิธีการประชุมชี้แจง/อบรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และพบว่าบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในระดับมาก 2) โรงเรียนส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 77 ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) สภาพการดำเนินงานทั่วไป พบว่า โรงเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ดำเนินการในการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายการจัดการศึกษา กำหนดโครงสร้างหลักสูตรคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่วนการกำหนดสาระการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนร้อยละ 30-64 ได้ดำเนินการไปถึงขั้นการจัดทำผลการเรียนรู้ การกำหนดรายวิชา เวลาเรียน และคาดว่าจะเสร็จทันเปิดสอน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 4) ข้อมูลสารสนเทศที่โรงเรียนนำร่องนำมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสูงสุด คือ ข้อมูลด้านบุคลากร อาคารสถานที่ รองลงมาคือ ความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ข้อมูลที่นำมาใช้น้อยที่สุด คือ ข้อมูลที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น วิทยากรภายนอก และการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้และขอความร่วมมือในการจัดทำหลักสูตร 5) ปัญหาที่พบในการดำเนินงานส่วนใหญ่ คือ เรื่องระยะเวลาที่ไม่เพียงพอในการจัดทำ รองลงมาคือ การขาดอัตรากำลัง บุคลากรไม่เพียงพอ และขาดความรู้ความไม่ชัดเจนในการดำเนินงานบางเรื่อง ความต้องการช่วยเหลือสูงสุดคือ คำแนะนำและการนิเทศติดตามอย่างค้ำมือ รองลงมาคือ การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์และเทคโนโลยี ตลอดจนเอกสารความรู้คู่มือต่างๆ 6) ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และมีการตรวจสอบ กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และควรให้ความรู้ในกระบวนการจัดทำที่ชัดเจนให้เข้าใจตรงกัน พร้อมกับมีเอกสารตัวอย่างให้ศึกษาล่วงหน้าและให้มีเวลาในการเตรียมการ 1 ปี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรทำให้ทราบถึงแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรของผู้บริหารที่มีส่วนร่วมของครูวิชาการ ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การที่จะบริหารหลักสูตรของโรงเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับปัจจัยและองค์ประกอบหลายประการ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีบทบาทสูงสุดในการสนับสนุนสร้างกำลังใจ ให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ต้องมีความเข้าใจในขอบข่ายของงาน เนื่องจากปัญหาการบริหารหลักสูตรส่วนใหญ่มักจะพบในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งบประมาณ การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงาน ตลอดจนความไม่พร้อมของบุคลากร อุปกรณ์ต่างๆ ปัญหาเหล่านี้มีความแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและความพร้อมในแต่ละด้านของโรงเรียนและตามขนาดของโรงเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมเพื่อนำเสนอไว้ดังนี้

ลาฟเฟอร์ตี (Lafferty, 1989, 317-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า ครูควรจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการและการวางแผนกับผู้บริหารที่จะทำงานร่วมกันอย่างผู้เชี่ยวชาญ

เบทิสัน (Battison, 1991) ได้ศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่ว่าด้วยกรณีศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยทำการสำรวจข้อมูลเพื่อทำการพิจารณาแก้ไขหลักสูตรการศึกษาท้องถิ่นใน 3 โรงเรียนของอำเภอหนึ่งรัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยดำเนินการประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อตัดสินใจในการที่จะกำหนดรูปแบบใหม่ในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การกำหนดรูปแบบเนื้อหาของการค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม โดยจัดให้มีผู้ร่วมสังเกตการณ์จากคณะกรรมการที่อำเภอแต่งตั้งแต่ละโรงเรียน ได้มีการประชุมพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในรอบปีการศึกษาเป็นระยะเพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิธีการค้นคว้าวิจัยใช้การศึกษาจากเทปการประชุมของคณะกรรมการแต่ละโรงเรียนของอำเภอ โดยการนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาเทปเหล่านั้นมาวิเคราะห์แนวทางการดำเนินการให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดของชวาป (Schwab) โดยหลักเกณฑ์ทั่วไปของครู ของเนื้อหาวิชาของผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และสอดคล้องกับแนวนโยบายตามหลักการของเวคเกอร์ (Walker) แนวความคิดของทั้งสองนี้ชี้ให้เห็นว่าความรู้เบื้องต้นเหล่านี้ สามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ผลงานของเวคเกอร์และชวาป (Walker & Schwab) ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ระดับมหาวิทยาลัย ความรู้ในการศึกษาเรื่องนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการจัดตั้งโรงเรียนทั่วไป หลักสูตรการสอนได้รับการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความเหมาะสม โดยกรมการศึกษาของรัฐ โอไฮโอ กฎหมายรูปแบบและกระบวนการจัดการศึกษาได้ถูกจัดวางไว้ระยะยาว และประกาศใช้โดยกรมการศึกษาของรัฐ โอไฮโอ เพื่อเป็นการช่วยเหลือโรงเรียนประจำอำเภอในการจัดเตรียมหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ

เมน (Main, 1992, 115-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรเทคโนโลยีทางการศึกษาพบว่า ธรรมชาติของหลักสูตรเทคโนโลยีทางการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์การเมือง

บัทเลอร์ (Butler, 1996, 2341-A) ได้วิจัยเรื่องกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการออกแบบกราฟิกที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ควรรวบรวมแนวคิดและสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบกราฟิกที่จำเป็นเกี่ยวกับการศึกษา ให้มากที่สุดก่อนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรจากนั้นจึงแต่งตั้ง

คณะกรรมการขึ้นมาประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟิกและนักศึกษาเมื่อดำเนินการพัฒนาแล้วควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกันทั้งนี้หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมด้วย

เทลอร์ (Taylor, 1996, 223-A) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบหลักสูตรวิทยาศาสตร์และหลักสูตรนานาชาติในประเทศอังกฤษ และแคว้นเวลส์ กับหลักสูตรปกติในรัฐฮอนคาไรโอ ประเทศแคนาดา ผลการศึกษาพบว่า ระบบการศึกษาของรัฐฮอนคาไรโอมีการกระจายอำนาจ การศึกษามากกว่าระบบการศึกษาของประเทศอังกฤษและแคว้นเวลส์เช่น การส่งเสริมให้โรงเรียนสามารถพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาใช้เอง ในขณะที่หน่วยงานทางการศึกษามีน้อยกว่า ดังนั้น จึงควรผลักดันให้มีการจัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่น และให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมากขึ้น

กันชา (Cuncha, 1997, 2884-A) ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาหลักสูตร โภชนาการศึกษา พบว่า การให้ชุมชนมีอำนาจในการกำหนดนโยบาย กระบวนการและการวางแผนทำให้สามารถส่งเสริมการปฏิบัติงานร่วมกันของประชาชน สามารถพัฒนาแนวทางสู่ความสำเร็จและให้ประชาชนมีความเสียสละมอบเครื่องมือที่ส่งเสริมหลักสูตร พร้อมทั้งทำให้ประชาชนผู้มีความเชี่ยวชาญ สามารถออกแบบหลักสูตรร่วมกันได้

เบรียทท์ (Breithaupt, 1997, 1668-A) ได้ศึกษารูปแบบการร่วมมือพัฒนาหลักสูตร เทคโนโลยีการสอน ระหว่างโรงเรียนกับมหาวิทยาลัย พบว่า การร่วมมือกับพัฒนาหลักสูตร เทคโนโลยีการสอนช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

เจมส์ (James, 2000-A) ได้ศึกษาเรื่องความรู้สึกรู้สึกของผู้บริหาร โรงเรียนและหัวหน้ากรรมการสถานศึกษา ที่มีต่อการบริหารดำเนินงานในด้านของการพัฒนาและจัดทำหลักสูตร โดยมองปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ทั้งในด้านพฤติกรรมความแตกต่างของนักเรียน ความต้องการของท้องถิ่น และคณะกรรมการการศึกษาผู้บริหารและครู ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงและจุดมุ่งหวังที่ผู้บริหารและครู คณะกรรมการต้องการที่จะให้เกิดขึ้นกับนักเรียนและสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม พบว่ามีความรู้สึกคล้ายกันดังนี้

1. นักเรียนที่อยู่ในที่แตกต่างกันมีความสนใจในการพัฒนาต่างกัน
2. คณะกรรมการสถานศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียน
3. ต้องปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นให้เป็นแนวเดียวกัน
4. นำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงโรงเรียน ชั้นเรียน และผู้บริหารโรงเรียน
5. ครูต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเนื้อหาการเรียนการสอน
6. ครูต้องภูมิใจที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน

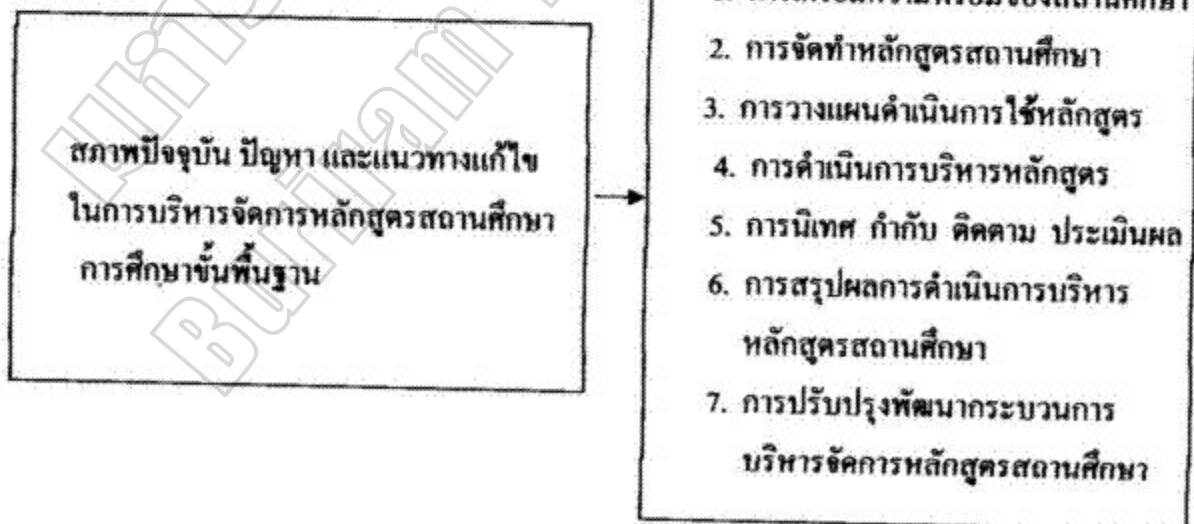
จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมาช่วยกันคิดและวางโครงสร้างในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกๆ ฝ่ายให้ทราบบทบาทหน้าที่ของคน โดยเฉพาะผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจนก่อนลงมือปฏิบัติ มีการสร้างขวัญกำลังใจ มีการควบคุมดูแลให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้โรงเรียนได้เดินไปสู่เป้าหมายของกระทรวงศึกษาธิการและสนองต่อเจตนารมณ์นโยบายของรัฐบาลที่มุ่งหวังให้การจัดการศึกษาทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็น ไปเพื่อความต้องการของชุมชน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจทั้ง 7 ด้าน ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปีการศึกษา 2551 จำนวนเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 76 คน ครูวิชาการจำนวน 76 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,172 คน รวมทั้งสิ้น 1,324 คน

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ใช้ประชากรทั้งหมด ครูผู้สอนได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของ จูมพล สวัสดิชยากร จำนวนร้อยละ 10 (อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ 2542 : 149) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 269 คน โดยแยกตามอำเภอ ดังตาราง 1 และ 2

ตาราง 1 จำนวนประชากรเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

อำเภอ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม
โนนแดง	24	24	370	418
พิมาย	21	21	246	228
ชุมพวง	16	16	328	360
ลำทะเมนชัย	9	9	127	145
เมืองยาง	6	6	101	113
รวม	76	76	1,172	1,324

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

อำเภอ	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม
โนนแดง	24	24	37	85
พิมาย	21	21	25	67
ชุมพวง	16	16	32	64
ลำทะเมนชัย	9	9	13	31
เมืองยาง	6	6	10	22
รวม	76	76	117	269

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสถานภาพการดำรงตำแหน่ง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 การกำหนดคะแนนของแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำมาตรวจให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้ 5 คะแนน

ระดับความคิดเห็นมาก ได้ 4 คะแนน

ระดับความคิดเห็นปานกลาง ได้ 3 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อย ได้ 2 คะแนน

ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ได้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (Open Form)

2. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรและแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามกระบวนการทั้ง 7 ด้าน และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามเสนอประธานกรรมการ และกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ตรวจสอบ ปรับปรุง เสนอแนะ ตลอดจนความถูกต้องเหมาะสม

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตรวจสอบ ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านคือ

2.4.1 นางจันทร์หอม ประทุมตันต์ศึกษานิเทศ 8 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3

2.4.2 นายสาธิต ปิ่นมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 3

2.4.3 นางละอียด เกียรตินามวิชัย ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านขุขวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 3 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยทดสอบด้วยค่าคะแนนที่เป็นอิสระต่อกัน (t -test) แล้วคัดเลือกอำนาจจำแนก (t) ที่นัยสำคัญที่ระดับ .05 ถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป แสดงว่ามีอำนาจจำแนกสูง ผลปรากฏว่าได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.95 ถึง 8.67

2.6 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ถ้าค่า r มีค่า 0.8 ขึ้นไป ถือว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น 0.93

2.7 นำแบบสอบถามไปใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลและขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน

2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนข้อมูลที่ได้รับแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือวิจัยส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 269 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 269 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้วมีการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

2.2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2.2.2 จัดแยกแบบสอบถามตามสถานภาพของผู้ตอบ ตรวจสอบและให้คะแนนแบบ

สอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำข้อมูลไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งการวิเคราะห์ดำเนินการ ดังนี้

- 1 สถานภาพของกลุ่มประชากรวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ
- 2 ศึกษาความคิดเห็นในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการจัดอันดับ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
- 3 เปรียบเทียบในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน One - way ANOVA เพศ วิเคราะห์ด้วยค่าคะแนนที่เป็นอิสระต่อกัน Independent Samples t - test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
- 4 ศึกษาความคิดเห็นในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
- 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของ ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ ใช้ วิเคราะห์ความแปรปรวน One - way ANOVA และเพศ ใช้ ค่าคะแนนที่เป็นอิสระต่อกัน Independent Samples t - test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
- 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) และการจัดอันดับ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
- 7.เกณฑ์ในการแปลความหมาย

การแปลความหมายข้อมูลของค่าเฉลี่ย (Mean) ของความคิดเห็นในแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 ได้กำหนดตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 , 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1.1 การวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ค่าคะแนนที่เป็นอิสระ
ต่อกัน t -test

1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way ANOVA) ในการเปรียบเทียบ
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ
และครูผู้สอน แยกตามสถานภาพ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ปรากฏผลการวิเคราะห์ ข้อมูลที่จะนำเสนอเรียงตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ผู้วิจัย ได้ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทัศนะของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยได้ แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและนำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความถี่และค่าร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ตำแหน่งของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		รวมทั้งสิ้น	
	จำนวน (76)	ร้อยละ	จำนวน (76)	ร้อยละ	จำนวน (117)	ร้อยละ	จำนวน (269)	ร้อยละ
2. อายุ								
21 - 30 ปี	4	5.26	20	26.32	37	31.62	61	22.68
31 - 40 ปี	37	48.68	21	27.63	43	36.75	101	37.55
41 ปีขึ้นไป	35	46.05	35	46.05	37	31.62	107	39.78
3. วุฒิการศึกษา								
ปริญญาตรี	24	31.58	58	76.32	102	87.18	184	68.40
สูงกว่าปริญญาตรี	52	68.42	18	23.68	15	12.82	85	31.60
3. ประสบการณ์ใน การทำงาน								
น้อยกว่า 10 ปี	8	10.53	7	9.21	24	20.51	39	14.50
10 - 20 ปี	8	10.53	40	52.63	10	8.55	58	21.56
มากกว่า 20 ปี	60	78.95	29	38.16	83	70.94	172	63.94

จากตาราง 3 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสภาพการบริหารจัดการ
หลักสูตรสถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน รองลงมาคือครูวิชาการ และ ผู้บริหารสถานศึกษา
มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 68.40 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 31.60
มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 39.78 รองลงมา อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 37.55
อายุระหว่าง 21 - 30 ปี ร้อยละ 22.68 ประสบการณ์ในการทำงานส่วนใหญ่ มากกว่า 20 ปี
ร้อยละ 63.94 ประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี ร้อยละ 21.56 และประสบการณ์ในการ
ทำงานน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 14.50

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิด
สอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยง
เบนมาตรฐานปรากฏตามตาราง 4 - 9

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 7 ด้าน

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1. ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.06	0.76	มาก	1
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.86	0.73	มาก	4
3. ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	3.80	0.91	มาก	5
4. ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	4.01	0.89	มาก	3
5. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	4.04	0.93	มาก	2
6. ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา	3.43	1.02	ปานกลาง	6
7. ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา	3.23	0.85	ปานกลาง	7
รวม	3.77	0.87	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น 3 ลำดับคือ ด้านที่ 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.06$) รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{X}=4.04$) และด้านที่ 4 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.01$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.23$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการเตรียมความพร้อม

ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1.มีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรให้แก่บุคลากร	3.73	0.66	มาก	6
2.มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร	4.28	0.74	มาก	2
3.แต่งตั้งคณะกรรมการ ฝ่ายต่างๆเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเหมาะสม	4.12	0.80	มาก	4
4.จัดทำระบบสารสนเทศการหาข้อมูลบุคลากรแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องพอ	4.18	0.83	มาก	3
5.มีการจัดทำจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา	3.80	0.81	มาก	5
6.มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชนรับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.30	0.73	มาก	1
รวม	4.06	0.76	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ในด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 6. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนรับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.30$) ข้อ 2. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร ($\bar{X}=4.28$) และ ข้อ 4. จัดทำระบบสารสนเทศการหาข้อมูลบุคลากรแหล่งความรู้อย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.18$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 1. มีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรให้แก่บุคลากร ($\bar{X}=3.73$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	อันดับ ที่
1.มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาไว้ อย่างชัดเจน	4.03	0.75	มาก	3
2.วิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษา และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับ สภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นของชุมชน	3.63	0.77	มาก	7
3.สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	4.11	0.79	มาก	1
4.สถานศึกษาได้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละช่วง ชั้นตามสัดส่วนเวลาเรียนและจัดทำสาระการเรียนรู้ตาม โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.80	0.81	มาก	6
5.การจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมมีความชัดเจนและมีความ สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	3.91	0.73	มาก	5

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
6.มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.41	0.64	ปานกลาง	8
7.จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามสัดส่วนเวลาเรียนที่เหมาะสมและมีความหลากหลายสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน	3.94	0.65	มาก	4
8.สถานศึกษามีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นรายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้มากำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้	4.04	0.69	มาก	2
รวม	3.86	0.73	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 3. สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ($\bar{X}=4.11$) ข้อ 8. สถานศึกษามีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นรายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้มากำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.04$) และข้อ 1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.03$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 6. มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.41$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ต่อ
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้าน
การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร

ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1.สถานศึกษามีการวางแผนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การเตรียมเนื้อหา กิจกรรม และ โสตทัศนูปกรณ์	3.83	0.74	มาก	4
2.สถานศึกษามีการวางแผนจัดหา เลือกทำ และพัฒนาสื่อ	4.08	0.78	มาก	1
3.สถานศึกษามีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้	3.99	0.94	มาก	2
4.สถานศึกษามีการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้าน กิจกรรมแนะแนว	3.33	1.14	ปานกลาง	7
5.สถานศึกษาได้วางแผนวัดผลและประเมินผล	3.89	0.78	มาก	3
6.สถานศึกษามีการวางแผนนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร	3.74	1.06	มาก	5
7.มีการวางแผนการวิจัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาการเรียนการ สอน	3.73	0.94	มาก	6
รวม	3.80	0.91	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ใน
ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 2. สถานศึกษามีการ
วางแผนจัดหา เลือกทำ และพัฒนาสื่อ ($\bar{X}=4.08$) ข้อ 3. สถานศึกษามีการวางแผนจัด
กระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.99$) ข้อ 5. สถานศึกษาได้วางแผนวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=3.89$)
ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 4.สถานศึกษามีการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้าน
กิจกรรมแนะแนว ($\bar{X}=3.33$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1.สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในตามแผนที่วางไว้ อย่างเป็นระบบ	4.06	0.81	มาก	2
2.มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.06	1.02	มาก	3
3.สถานศึกษารายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อชุมชนเป็น ประจำปี	3.70	0.94	มาก	4
4.การใช้แผนการจัดการเรียนรู้	4.21	0.78	มาก	1
รวม	4.01	0.89	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3
ในด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 4. การใช้แผนการจัดการเรียนรู้
($\bar{X}=4.21$) ข้อ 1. สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ
($\bar{X}=4.06$) ข้อ 2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.06$) ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3. สถานศึกษารายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อชุมชนเป็นประจำ
($\bar{X}=3.70$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
 สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม
 และประเมินผล

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1.สถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของ สถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	3.78	1.09	มาก	4
2.สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา	4.13	0.95	มาก	2
3.สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และ จัดทำเอกสารการนิเทศ ไว้อย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน	4.11	0.77	มาก	3
4.การรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	4.14	0.89	มาก	1
รวม	4.04	0.93	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ
 สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3
 ในด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 4. การรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ
 ประเมินผล ($\bar{X}=4.14$) ข้อ 2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามใน
 สถานศึกษา ($\bar{X}=4.13$) ข้อ 3. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำเอก
 สารการนิเทศ ไว้อย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน ($\bar{X}=4.11$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ
 ข้อ 1. สถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
 ($\bar{X}=3.78$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหาร
หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1. มีการดำเนินงาน โดยการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้บริหาร และบุคลากรและบุคคลทั่วไป	3.81	0.99	มาก	1
2. ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา	3.04	1.04	ปานกลาง	2
รวม	3.43	1.02	ปานกลาง	

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3
ในด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อย
2 ลำดับคือ ข้อ 1. มีการดำเนินงาน โดยการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้บริหารและบุคลากรและ
บุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือข้อ 2. ได้ดำเนินการ
ประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ
หลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการปรับปรุงและพัฒนา
กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	ลำดับ ที่
1.สถานศึกษาได้นำผลการประเมินผลสภาพการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	3.14	0.85	ปาน กลาง	2
2.มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษา ในปีต่อไป	3.32	0.84	ปาน กลาง	1
รวม	3.23	0.85	ปาน กลาง	

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ
สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3
ในด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความ
คิดเห็นจากมากไปน้อย 2 ลำดับคือ ข้อ 2. มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนา
การศึกษาในปีต่อไป ($\bar{X}=3.32$) และข้อ 1. สถานศึกษาได้นำผลการประเมินผลสภาพการบริหาร
จัดการหลักสูตรสถานศึกษา ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=3.14$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
โรงเรียนที่เปิดสอนช่วง ชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ซึ่งปรากฏดังตาราง 12-22

ตาราง 12 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น
ของกลุ่มตัวอย่างในด้านการเตรียมความพร้อมเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการเตรียมความพร้อม	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับ นัย สำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.มีการสร้างความตระหนักถึง ความสำคัญของหลักสูตรให้แก่ บุคลากร	4.01	0.77	3.39	0.56	3.78	0.53	20.64*	.000
2.มีการพัฒนาบุคลากรให้มี ความรู้ความเข้าใจในความ จำเป็นในการจัดทำหลักสูตร	4.33	0.68	4.02	0.87	4.42	0.62	7.45*	.001
3.แต่งตั้งคณะกรรมการ ฝ่าย ต่างๆเพื่อรับผิดชอบในการ จัดทำ 4.หลักสูตรสถานศึกษา อย่างเหมาะสม	4.29	0.73	3.75	1.0	4.27	0.58	13.18*	.000
4.จัดทำระบบสารสนเทศการ หาข้อมูลบุคลากรแหล่งความรู้ อย่างเพียงพอ	4.49	0.62	4.02	0.87	4.08	0.87	7.84*	.000
5.มีการจัดทำจัดทำแผนกลยุทธ์ ของสถานศึกษา	3.42	0.50	3.90	0.84	3.99	0.87	13.27*	.000
6.มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ปกครองชุมชนรับทราบ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.76	0.71	4.49	0.66	4.52	0.61	35.36*	.000
รวม	4.05	0.29	3.93	0.47	4.17	0.28	11.98*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 12 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านการเตรียมความพร้อม โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ

ตาราง 13 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการเตรียมความพร้อมจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการเตรียมความพร้อม	\bar{X}	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน
		สถานศึกษา		
		4.05	3.93	4.17
ผู้บริหารสถานศึกษา	4.05	-	-	-
ครูวิชาการ	3.93	-	-	-0.25*
ครูผู้สอน	4.17	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการเตรียมความพร้อม จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ

ตาราง 14 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับนัยสำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
7.มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	4.04	0.84	3.49	0.50	4.42	0.56	49.57*	.000
8.วิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นของชุมชน	3.55	0.60	3.38	0.70	3.86	0.85	10.43*	.000
9.สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน	3.70	0.88	4.20	0.68	4.32	0.69	16.45*	.000
10.สถานศึกษาได้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละช่วงชั้นตามสัดส่วนเวลาเรียนและจัดทำสาระการเรียนรู้ตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.42	0.50	3.90	0.83	3.99	0.87	13.27*	.000
11.การจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมมีความชัดเจนและมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.29	0.46	3.32	0.59	4.06	0.72	53.50*	.000

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับ นัย สำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
12. มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดย การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระ การเรียนรู้	3.24	0.43	3.42	0.67	3.51	0.72	4.33*	.014
13. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตาม สัดส่วนเวลาเรียนที่เหมาะสมและมี ความหลากหลายสอดคล้องกับ ความถนัดและความสนใจของ ผู้เรียน	3.79	0.69	3.68	0.49	4.23	0.59	23.29*	.000
รวม	3.68	0.17	3.69	0.19	4.09	0.21	11.98*	0.00

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ

ตาราง 15 ผลการทดสอบรายคู่ความวิธของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน
		3.68	3.69	4.09
ผู้บริหารสถานศึกษา	3.68	-	-	-
ครูวิชาการ	3.69	-	-	-0.40*
ครูผู้สอน	4.09	-0.41*	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน และครูวิชาการกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษา

ตาราง 16 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับนัยสำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
15.สถานศึกษามีการวางแผนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การเตรียมเนื้อหา กิจกรรม และ สื่อทัศนูปกรณ์	4.30	0.61	3.91	0.62	3.45	0.69	39.9*	.000
16.สถานศึกษามีการวางแผนจัดหา เลือกรทำ และพัฒนาสื่อ	3.96	0.84	3.99	0.67	4.23	0.80	3.58*	.029
17.สถานศึกษามีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้	4.26	0.81	4.32	0.82	3.56	3.99	23.5*	.000
18.สถานศึกษามีการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว	3.74	1.01	3.21	0.96	3.33	1.33	1.02	.361
19.สถานศึกษาได้วางแผนวัดผลและประเมินผล	3.63	0.92	3.76	0.73	4.15	0.63	12.39*	.000
20.สถานศึกษามีการวางแผนนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร	3.80	0.91	4.15	0.80	3.40	1.21	13.0*	.000
21.มีการวางแผนการวิจัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3.70	0.61	3.34	0.78	4.04	1.09	15.94*	.000
รวม	3.87	0.29	3.80	0.26	3.73	0.33	5.034*	.007

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรโดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันยกเว้น ข้อที่ 18. สถานศึกษามีการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนวมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 ผลการทดสอบรายคู่ความวิธของเซฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร จำแนกตามตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร		ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน
	\bar{X}	3.87	3.80	3.73
ผู้บริหารสถานศึกษา	3.87	-	-	0.14*
ครูวิชาการ	3.80	-	-	-
ครูผู้สอน	3.73	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและครูผู้สอน

ตาราง 18 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับ นัย สำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
22.สถานศึกษามีการประเมิน คุณภาพภายในตามแผนที่วางไว้ อย่างเป็นระบบ	3.68	0.49	3.85	0.36	4.45	1.00	29.43*	.000
23.มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.16	0.54	4.44	0.63	3.73	1.34	12.62*	.000
24.สถานศึกษารายงานผลการ เรียนรู้ของผู้เรียนต่อชุมชนเป็น ประจำปี	3.84	0.76	3.75	0.94	3.56	1.03	2.29	.103
25.การใช้แผนการจัดการเรียนรู้	4.34	0.82	4.05	0.71	4.23	.791	2.83	.061
รวม	4.01	0.28	4.02	0.33	3.99	0.47	0.13	0.88

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในข้อ 22.สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ และข้อ 23.มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ในข้อ 24.สถานศึกษารายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อชุมชนเป็นประจำปี และข้อ 25.การใช้แผนการจัดการเรียนรู้

ตาราง 19 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับนัยสำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
26.สถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	3.30	1.02	3.51	1.02	4.28	0.94	25.35*	.000
27.สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา	3.51	1.09	4.28	0.94	3.78	1.09	1.65	.193
28.สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำเอกสารการนิเทศ ไว้อย่างเป็นระบบ และปัจจุบัน	3.64	0.78	4.21	0.72	4.35	0.67	22.96*	.000
29.การรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	4.32	.77	3.89	0.66	4.21	1.06	5.25*	.000
รวม	3.84	0.40	3.90	0.44	4.27	0.49	25.43*	.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลโดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันยกเว้น ข้อที่ 27.สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน
		3.84	3.90	4.27
ผู้บริหารสถานศึกษา	3.84	-	-	-
ครูวิชาการ	3.90	-	-	-0.37*
ครูผู้สอน	4.27	-0.43*	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูผู้สอนกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษา

ตาราง 21 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับนัยสำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
30. มีการดำเนินงานโดยรวมรวมความคิดเห็นจากผู้บริหารและบุคลากรและบุคคลทั่วไป	4.14	0.86	3.82	0.98	3.58	1.03	7.89*	.000
31. ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา	3.34	1.13	2.92	0.938	2.93	1.02	4.42*	.013
รวม	3.74	0.60	3.37	0.63	3.25	0.73	12.81*	.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันทุกข้อ

ตาราง 22 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน
		3.74	3.37	3.25
ผู้บริหารสถานศึกษา	3.74	-	0.37*	-
ครูวิชาการ	3.37	-	-	-
ครูผู้สอน	3.25	0.49*	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและครูผู้สอน

ตาราง 23 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น
ของกลุ่มตัวอย่างในด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร
สถานศึกษาเมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการ สภาพการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับ นัย สำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
32.สถานศึกษาได้นำผลการ ประเมินผลสภาพการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา ไป ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	3.53	0.72	3.24	0.68	2.81	0.91	19.0*	.000
33.มีการปรับปรุงและพัฒนา แผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนา การศึกษาในปีต่อไป	3.37	1.03	3.31	0.648	3.30	0.83	0.15	.857
รวม	3.44	.62	3.27	.51	3.05	.62	10.22*	.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหาร
จัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร
สถานศึกษาโดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันในข้อ 32.สถานศึกษาได้นำผลการประเมินผลสภาพการ
บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และมีความ
คิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในข้อ 33.มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษา
ในปีต่อไป

ตาราง 24 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูวิชาการ	ครูผู้สอน
		3.44	3.27	3.05
ผู้บริหารสถานศึกษา	3.44	-	-	0.39*
ครูวิชาการ	3.27	-	-	-
ครูผู้สอน	3.05	-	0.28*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน และครูผู้สอนกับครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและครูผู้สอน

ตาราง 25 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น
ของกลุ่มตัวอย่าง ต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น
ของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวม

สภาพการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		F	ระดับ นัย สำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านการเตรียมความพร้อม	4.05	0.29	3.93	0.47	4.17	0.28	11.98*	.000
2.ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.68	0.17	3.69	0.19	4.09	0.21	11.98*	.000
3.ด้านการวางแผนดำเนินการใช้ หลักสูตร	3.87	0.29	3.80	0.26	3.73	0.33	5.034*	.007
4.ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	4.01	0.28	4.02	0.33	3.99	0.47	0.13	.88
5.ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล	3.84	0.40	3.90	0.44	4.27	0.49	25.43*	.000
6.ด้านการสรุปการดำเนินงานการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา	3.74	0.60	3.37	0.63	3.25	0.73	12.81*	.000
7.ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการ สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	3.44	0.62	3.27	0.51	3.05	0.62	10.22*	.000
รวม	3.81	0.11	3.74	0.19	3.92	0.13	34.42*	.000

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหาร
จัดการหลักสูตรสถานศึกษา ต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 7
ด้าน โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่าส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันยกเว้นข้อที่ 4.ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร
มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
โรงเรียนที่เปิดสอนช่วง ชั้นชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ตามความ
คิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอนจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพ
การดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตาราง 26 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็น
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ ในภาพรวมทุกด้าน

สภาพการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา	21 - 30 ปี (N=61)		31 - 40 ปี (N=101)		41 ปีขึ้นไป (N=107)		F	ระดับนัย สำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านการเตรียมความพร้อม	4.18	0.28	4.00	0.39	4.05	0.36	4.54*	.011
2.ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.88	0.21	3.89	0.30	3.81	0.28	2.67	.071
3.ด้านการวางแผนดำเนินการใช้ หลักสูตร	3.67	0.29	3.94	0.24	3.73	0.31	22.78*	.000
4.ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	3.88	0.40	3.95	0.38	4.12	0.35	9.77*	.000
5.ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล	4.21	0.44	3.81	0.44	4.15	0.50	18.63*	.000
6.ด้านการสรุปการดำเนินงานการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา	3.51	0.61	3.50	0.66	3.29	0.75	3.11*	.046
7.ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวน สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	3.27	0.66	3.26	0.61	3.18	0.58	0.60	.549
รวม	3.87	0.11	3.84	0.17	3.81	0.18	3.12*	.046

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามอายุในภาพรวมทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกันยกเว้น ข้อที่ 2.ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและ ข้อที่ 7.ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 ผลการทดสอบรายคู่ความวิธของเชฟเฟ่ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการเตรียมความพร้อม เมื่อจำแนกตามอายุ

		21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
1.ด้านการเตรียมความพร้อม				
	\bar{X}	4.18	4.00	4.05
21 - 30 ปี	4.18	-	0.17*	-
31 - 40 ปี	4.00	-	-	-
41 ปีขึ้นไป	4.05	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการเตรียมความพร้อมพบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปและผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี

ตาราง 28 ผลการทดสอบรายคู่ความวิธของเชฟเฟ่ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรเมื่อจำแนกตามอายุ

		21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
3.ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	\bar{X}	3.67	3.94	3.73
21 - 30 ปี	3.67	-	-0.27*	-
31 - 40 ปี	3.94	-	-	0.21*
41 ปีขึ้นไป	3.73	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับ อายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ ผู้มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีอายุ 21- 30 ปี

ตาราง 29 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามอายุ

		21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - ปีขึ้นไป
4.ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร				
	\bar{X}	3.88	3.95	4.12
21 - 30 ปี	3.88	-	-	-0.24*
31 - 40 ปี	3.95	-	-	-0.17*
41 ปี ขึ้นไป	4.12	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุ 41- ขึ้นไป และ ผู้มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี

ตาราง 30 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เมื่อจำแนกตามอายุ

5.ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	21-30 ปี	31-40 ปี	41-ปีขึ้นไป
		21-30 ปี	4.21	3.81
21-30 ปี	4.21	-	0.39*	-
31-40 ปี	3.81	-	-	-0.33*
41 ปี ขึ้นไป	4.15	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุ 31 - 40 ปี และ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี และ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี

ตาราง 31 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อจำแนกตามอายุ

6.ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	21 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
		21 - 30 ปี	3.51	0.39*
31 - 40 ปี	3.50	-	-	-0.36*
41 ปีขึ้นไป	3.29	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุ 31 - 40 ปี และ ผู้มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป

ตาราง 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	ระดับนัย สำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านการเตรียมความพร้อม	4.06	0.37	4.09	0.35	0.45	.649
2.ด้านการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	3.924	0.28	3.71	0.21	6.80*	.000
3.ด้านการวางแผนดำเนินการใช้ หลักสูตร	3.772	0.30	3.85	0.20	2.02	.044
4.ด้านการดำเนินการบริหาร หลักสูตร	4.048	0.42	3.91	0.27	3.20*	.002
5.ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	4.119	0.49	3.87	0.47	3.933	.000
6.ด้านการสรุปการดำเนินงานการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา	3.36	0.65	3.55	0.76	2.03	.043
7.ด้านการปรับปรุงพัฒนา กระบวนการสภาพการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา	3.149	0.60	3.41	0.59	3.34	.001
รวม	3.851	0.17	3.81	0.15	-3.34	.001

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 32 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี		10 - 20 ปี		21 ปีขึ้นไป		F	ระดับนัยสำคัญ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านการเตรียมความพร้อม	4.00	0.29	4.09	0.42	4.07	0.35	0.78	.426
2.ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.91	0.29	3.68	0.14	3.90	0.29	15.90*	.000
3.ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร	3.72	0.42	3.78	0.21	3.81	0.29	1.68	.168
4.ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	4.23	0.28	3.90	0.30	3.98	0.41	9.45*	.000
5.ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	4.26	0.52	4.08	0.43	3.97	0.49	5.74*	.004
6.ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	3.57	0.80	3.46	0.61	3.38	0.69	1.39	.250
7.ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	2.98	0.54	3.21	0.63	3.29	0.61	4.13*	.017
รวม	3.84	0.12	3.80	0.15	3.85	0.17	2.11*	.022

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 33 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ 1.ด้านการเตรียมความพร้อม ข้อที่ 3.ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร และ ข้อที่ 6.ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

2.ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	น้อยกว่า 10 ปี	10 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		3.91	3.91	3.68
น้อยกว่า 10 ปี	3.91	-	0.23*	-
10 - 20 ปี	3.68	-	-	-
21 ปีขึ้นไป	3.90	-	0.22*	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปีและผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี

ตาราง 35 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

4.ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร	\bar{X}	น้อยกว่า 10 ปี	10 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		4.23	3.90	3.98
น้อยกว่า 10 ปี	4.23	-	0.33*	0.24*
10 - 20 ปี	3.90	-	-	-
21 ปีขึ้นไป	3.98	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี และ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และ 10 - 20 ปี

ตาราง 36 ผลการทดสอบรายคู่ความวิซของเชฟเฟ่ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

5.ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	\bar{X}	น้อยกว่า 10 ปี	10 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		4.26	4.08	3.97
น้อยกว่า 10 ปี	4.26	-	0.28*	-
10 - 20 ปี	4.08	-	-	-
21 ปีขึ้นไป	3.97	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป

ตาราง 37 ผลการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

7.ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	\bar{X}	น้อยกว่า 10 ปี	10 - 20 ปี	21 ปีขึ้นไป
		2.98	3.21	3.29
น้อยกว่า 10 ปี	2.98	-	-0.31*	-
10 - 20 ปี	3.21	-	-	-
21 ปีขึ้นไป	3.29	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี

ตาราง 38 ประมวลปัญหาและแนวทางแก้ไขสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

ปัญหาและแนวทางแก้ไข	จำนวน(น)	ร้อยละ(%)		
ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	(n = 175)			
ปัญหา				
1. บุคลากรยังไม่ให้ความสำคัญต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรเท่าที่ควร			20	11.43
2. บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรสถานศึกษา			30	17.14
3. การดำเนินการประชาสัมพันธ์ยังปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง			37	21.14
4. บุคลากรบางคนไม่มีการเตรียมพร้อมในเรื่องของหลักสูตรสถานศึกษา	38	21.71		
5. งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ	50	28.57		
แนวทางแก้ไข				
1. ควรมีการจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ให้เป็นระบบและหลากหลาย	15	8.57		
2. ควรมีการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร	35	20.00		
3. ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	37	21.14		
4. จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	38	21.71		
5. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม	50	28.57		
ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา	(n = 98)			
ปัญหา				
1. บุคลากรไม่เข้าใจการกำหนดวิสัยทัศน์			9	9.18
2. มีการกำหนดวิสัยทัศน์กว้างไป ไม่สามารถปฏิบัติตามทั้งหมด			31	31.63
3. บุคลากรและชุมชน ไม่มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง	58	59.18		

ตาราง 38 (ต่อ) ประมวลปัญหาและแนวทางแก้ไขสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

ปัญหาและแนวทางแก้ไข	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
แนวทางแก้ไข		
1. ควรกำหนดวิสัยทัศน์ให้สั้นลง	24	24.49
2. ควรมีการประชุมวางแผนการจัดอบรมและสร้างความเข้าใจ	25	25.51
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์และจัดให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม	50	51.02
ด้านการกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	(n = 102)	
ปัญหา		
1. การวางแผนการจัดทำหลักสูตร ไม่ชัดเจน	17	16.67
2. บุคลากร ไม่เข้าใจเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	25	24.51
3. บุคลากรครู ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนอย่างแท้จริงและชุมชน เองไม่มีความรู้และ ไม่มีส่วนร่วมในเรื่องการจัดทำหลักสูตร	50	49.02
แนวทางแก้ไข		
1. ควรมีการจัดประชุมหรืออบรมสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้าง ความตระหนัก ในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	19	18.63
2. ควรมีเนื้อหาหลักสูตรที่เป็นแกนกลางทุกสาระไว้ให้ศึกษา	35	34.31
3. จัดให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	48	47.06
ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา		
ปัญหา	(n = 197)	
1. บุคลากรครูยังไม่เข้าใจวิธีการหรือกระบวนการการวัดและ ประเมินผลและการสร้างแบบประเมินผล	42	21.32
2. การวัดและประเมินผล ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	57	28.93
3. สถานศึกษาขาดสื่อที่ตรงกับความต้องการและไม่หลากหลาย	98	49.75

ตาราง 38 (ต่อ) ประมวลปัญหาและแนวทางแก้ไขสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

ปัญหาและแนวทางแก้ไข	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
แนวทางแก้ไข		
1. ควรมีการจัดให้มีอบรมการวัดและประเมินผลที่ง่ายต่อการปฏิบัติ และครอบคลุมจุดประสงค์	20	10.15
2. ควรมีการจัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน และควรมีการนิเทศการประเมินผล	72	36.55
3. ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดหาสื่อที่มีคุณภาพมา เป็นสื่อที่หลากหลาย ตามความต้องการ	105	53.30
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	(n = 233)	
ปัญหา		
1. ไม่มีความรู้ทักษะในการนิเทศ และทำให้การนิเทศไม่เป็นระบบ	54	23.18
2. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ไม่ต่อเนื่อง	85	36.48
3. การนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการดำเนินการ ไม่ต่อเนื่อง	94	40.34
แนวทางแก้ไข		
1. ควรมีการประชุมนิเทศช่วยเหลืออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	54	23.18
2. ควรให้มีการกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้เป็นระบบและต่อเนื่อง	75	32.19
3. ควรให้มีการตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ	104	44.64
ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	(n = 165)	
ปัญหา		
1. การสรุปผลไม่เป็นระบบที่ชัดเจน	20	12.13
2. การสรุปผลไม่ตรงตามความเป็นจริงและมีการปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง	50	30.30
3. บุคลากรยังไม่มี ความชัดเจนในเรื่องการสรุปผลการดำเนินการ บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	95	57.57

ตาราง 38 (ต่อ) ประมวลปัญหาและแนวทางแก้ไขสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

ปัญหาและแนวทางแก้ไข	จำนวน(น)	ร้อยละ(%)
แนวทางแก้ไข		
1. ควรมีการจัดทำในรูปแบบของคณะกรรมการ มีการจัดทำเอกสารสรุปผลตามความเป็นจริงและมีการดำเนินการเป็นระยะเวลาดังต่อไปนี้	25	15.15
2. มีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ	39	23.64
3. สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และมีการศึกษารูปแบบการสรุปผลการดำเนินงาน	101	61.21
ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	(n = 156)	
ปัญหา		
1. ขาดความรู้ความเข้าใจในการนำข้อมูลไปปรับปรุงใช้ให้เกิดผล	12	7.69
2. จัดทำแผนและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง	55	35.25
3. ขาดการนำผลการติดตามไปใช้ในการวางแผนและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	89	57.05
แนวทางแก้ไข		
1. จัดให้มีการอบรมครูในการจัดทำแผนพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	26	16.66
2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน	29	18.59
3. ควรมีการจัดประชุมให้มีแผนกำกับติดตามและแผนเพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	101	64.74

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะสรุปผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร จำนวน 1,324 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 76 คน ครูวิชาการ จำนวน 76 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,172 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 269 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ ใช้ประชากรทั้งหมด ส่วนครูผู้สอนได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่าง ตามเกณฑ์ของจุมพล ศวัตติยากร จำนวนร้อยละ 10 ของประชากร (อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542, 149) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 117 คน รวมทั้งสิ้น 269 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขึ้นโดยยึดหลัก ทฤษฎีของนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและ ข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจึงได้นำเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามไปใช้เพื่อหาความสัมพันธ์กับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน จากโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 แล้ว ได้นำแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาความสัมพันธ์ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น ที่ 0.93 ซึ่งนับว่าสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือแนะนำตัวแนะนำตัวจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เพื่อขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามถึง ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอน ของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างแล้วติดต่อขอรับคืนในเวลา ที่ กำหนด ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 269 ฉบับ ได้กลับคืนจำนวน 269 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างของ ค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธี ของเชฟเฟ้ (Scheffé Method) กำหนดค่าสถิติมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 คำถามปลายเปิดผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นความเรียงของข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจาก ผู้ตอบแบบสอบถาม

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษามาสรุปผล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิด สอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยง แบนมาตรฐาน

1.1 สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่ เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับ จากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น 3 ลำดับคือ ด้านที่ 1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล และด้านที่ 4 ด้านการ บริหารหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านที่ 7 ด้านการปรับปรุงพัฒนา กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยไปน้อย 3 ลำดับ คือ ข้อ 6. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชนรับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ข้อ 2. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร และ ข้อ 4. จัดทำระบบสารสนเทศการหาข้อมูลบุคลากรแหล่งความรู้อย่างเพียงพอ ส่วนข้อที่มีค่าน้อย ที่สุดคือ ข้อ 1. มีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรให้แก่บุคลากร

1.3 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน

โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ ข้อ 3. สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน รองลงมาคือ ข้อ 8. สถานศึกษามีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นรายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้มา กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ และข้อ 1. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 6. มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.4 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 ลำดับแรก คือ ข้อ 2. สถานศึกษามีการวางแผนจัดหา เลือกทำ และพัฒนาสื่อ รองลงมาคือ ข้อ 3. สถานศึกษามีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ และข้อ 5. สถานศึกษาได้วางแผนวัดผลและประเมินผล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 4. สถานศึกษามีการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว

1.5 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ ข้อ 4. การใช้แผนการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือข้อ 1. สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ และข้อ 2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3. สถานศึกษารายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อชุมชนเป็นประจำปี

1.6 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู วิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อย 3 ลำดับคือ ข้อ 4. การรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล รองลงมาคือข้อ 2. สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา และข้อ 3. สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำเอกสารการนิเทศ ไว้อย่างเป็นระบบ และปัจจุบัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 1. สถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

1.7 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 โดยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อย 2 ลำดับคือ ข้อ 1. มีการดำเนินงานโดยการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้บริหารและบุคลากรและบุคคลทั่วไปมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อ 2. ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.8 ด้านการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สามารถเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นจากมากไปน้อย 2 ลำดับคือ ข้อ 2. มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาในปีต่อไป และข้อ 1. สถานศึกษาได้นำผลการประเมินผลสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม ตำแหน่ง

2.1.1 ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูวิชาการ และครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ

2.1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับ

ครูผู้สอนและครูวิชาการกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอนและครูวิชาการกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและครูผู้สอน

2.1.4 ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.1.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูผู้สอนกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการกับครูผู้สอน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.6 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กับครูวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและครูผู้สอน

2.1.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กับครูผู้สอน และครูผู้สอนกับครูวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีมีความคิดเห็นมากกว่าครูวิชาการและครูผู้สอน

3.2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1 - 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม อายุ

3.2.1 ด้านการเตรียมความพร้อมพบว่า พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ 41 ปีขึ้นไป

3.2.2 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับ อายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีอายุ 21- 30 ปี

3.2.3 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรพบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุ 41- ขึ้นไป และ ผู้มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี

3.2.4 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุ 31 - 40 ปี และ ผู้มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปีและ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี

3.2.5 ด้านการสรุปการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี กับอายุ 31 - 40 ปี และ ผู้มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี กับผู้มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี และผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป

3.3 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม วุฒิการศึกษา

3.3.1 พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำแนกตามวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3.4 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

3.4.1 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี ตามลำดับ

3.4.2 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี และ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป และ 10-20 ปี

3.4.3 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10-20 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป

3.4.4 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ 10 - 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วยชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสภาพปัจจุบันโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาทุกแห่งได้เคยดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วซึ่งทำให้เกิดประสบการณ์และความชำนาญ โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 1) ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องสร้างหลักสูตรของตนเองที่เรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารและครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้พัฒนาหลักสูตร ซึ่งหมายถึง การสร้าง การใช้ และปรับปรุงหลักสูตร นอกเหนือจากหน้าที่ในการสอนเมื่อสถานศึกษาสร้างหลักสูตรแล้ว ในขั้นตอนนี้คือ ไปเป็นการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งต้องมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนตามแนวทางการจัดทำหลักสูตรของกรมวิชาการจัดทำขึ้น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นใช้มีต้องมีการเตรียมความพร้อมหลายด้านทั้งด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ซึ่งเป็นผู้มีความสำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตร โดยมีการจัดฝึกอบรม ประชุมชี้แจง อีกทั้งยังให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษามีแผนและขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีแผนและขั้นตอนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และนำผลที่ได้มาปรับปรุงเป็นแผนพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรด้วย รวมไปถึงมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน ได้รับทราบด้วย

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองชุมชนรับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร มีการ จัดทำระบบสารสนเทศการหาข้อมูลบุคลากรแหล่งความรู้อย่างเพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากว่าการสถานศึกษามีความพร้อมและมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการเตรียมการเพื่อจัดจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุรสิทธิ์ กองเมืองปึก (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตการศึกษา 11 ความความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวม พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว นอกนั้นมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ บัทเลอร์ (Butler, 1996, 2341-A) ได้วิจัยเรื่องกระบวนการพัฒนาหลักสูตรการออกแบบ กราฟฟิคที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ควรรวบรวมแนวคิดและสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบ กราฟฟิคที่จำเป็นเกี่ยวกับการศึกษา ให้มากที่สุดก่อนดำเนินการพัฒนาหลักสูตรจากนั้นจึงแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบกราฟฟิคและนักศึกษามือดำเนินการพัฒนาแล้วควรมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกันทั้งนี้หน่วยงานต้นสังกัดควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมด้วย

1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สถานศึกษามีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นรายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้มา กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 3-25) ได้ให้ความสำคัญกับภารกิจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา คือ สถานศึกษาต้องจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสนองนโยบาย กฎระเบียบต่างๆ จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแม่บทการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล (2545, 4-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาโดยสรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญคือ สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรขึ้นใช้เอง คือสามารถตอบสนองความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน ได้อย่างแท้จริงสามารถเพิ่มเติมรายวิชาที่เหมาะสมกับท้องถิ่นได้

1.3 ด้านการวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สถานศึกษามีการวางแผนจัดหา เลือกทำ และพัฒนาสื่อมีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้อารมณ์และประเมินผล แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาได้ดำเนินการตามนโยบายการจัดการศึกษา

โดยจัดทำหลักสูตรและได้กำหนดเป็นแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสื่อ มีการจัดระบบวัดและประเมินผล และมีการจัดทำแผนงาน/โครงการ/ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ ชีระ รุญเจริญ (2547) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดหลักสูตรขั้นพื้นฐานว่า ทุกส่วนในสังคมมีส่วนในการจัดการศึกษารวม ไปถึงคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และกำกับโรงเรียนตามธรรมเนียม โดยองค์กรภายนอกมีบทบาทในการกำกับและประเมินผลคุณภาพการศึกษา และมีการจัดสรรทรัพยากรประมาณสนับสนุนในการจัดหาสื่อที่มีคุณภาพและมีความหลากหลาย ทันสมัย ครบตามความต้องการจัดให้มีเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าในเรื่องของการวัดผลและประเมินผล

1.4 ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ระดับมากคือ สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในตามแผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ การใช้แผนการจัดการเรียนรู้และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 3-25) ได้กล่าวถึงการดำเนินการบริหารหลักสูตรในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสรุปได้ว่า

1.4.1 มีการประเมินคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

1.4.1.2 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

1.4.1.3 มีการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1.4.2 จัดให้มีการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาโดยองค์กรภายนอก

1.4.3 สถานศึกษามีการรายงานการเรียนรู้ของผู้เรียนประจำปี

1.5 ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือสถานศึกษามีการรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำเอกสารการนิเทศ ไว้อย่างเป็นระบบ และเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเนื่องสถานศึกษาได้มีการจัดทำแผนงาน/โครงการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลในสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการ วางแผนการนิเทศ สร้างเครื่องมือ ดำเนินการนิเทศ รวบรวมวิเคราะห์และสรุปผล และรายงานเพราะว่าการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงความก้าวหน้าและความสำเร็จของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็น อย่างดีซึ่งสอดคล้องกับ วไลโรจน์ บุญสวัสดิ์ (2536, 72) กล่าวว่า การนิเทศในโรงเรียน หมายถึง การทำงานของผู้บริหารร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ องค์กรประกอบที่สำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนมี 3 ประการ

1. บุคลากรผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เป็นความร่วมมือของผู้บริหารและคณะครู
2. วิธีการนิเทศ ครอบคลุมมุ่งหมายการนิเทศ คือ การช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ดีขึ้น การหาข้อมูลศึกษาปัญหาข้อบกพร่อง กำหนดกิจกรรมการนิเทศและวิธีการนิเทศที่เหมาะสม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบสำรวจ การสังเกต การสอนในชั้นแบบบันทึกพฤติกรรมครู นักเรียน

ระบบไตรภาคีทั้ง 3 ดังกล่าวแล้วนี้ จะต้องผสมผสานดำเนินการไปด้วยกัน หากมีข้อบกพร่องส่วนใดส่วนหนึ่งจะทำให้การนิเทศภายในโรงเรียน ยากที่จะประสบผลสำเร็จ

1.6 การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีการดำเนินงานโดยการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้บริหารและบุคลากรและบุคคลทั่วไป และได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดีขึ้น และเพื่อสนองตอบต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, 2-4) ได้กล่าวไว้ว่า การสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ว่า สถานศึกษาจะต้องมีการรายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและชุมชนเป็นประจำและจะต้องมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยจากผลการศึกษาในเรื่องของสถานศึกษามีการดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ หลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา ยังอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ ดังที่พบในการศึกษาค้างครั้งนี้ คือ บุคลากรบางส่วนยังไม่เข้าใจชัดเจนและยังไม่มีสรุปผลที่เป็นระบบและเป็นรูปแบบที่ชัดเจน การสรุปผลไม่ตรงกับความเป็นจริงและไม่ต่อเนื่อง และสถานศึกษาบางแห่งมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ไม่ชัดเจน

1.7 ด้านการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กล่าวไว้ในกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 3-5) ว่าการปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรในการบริหารจัดการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องนำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและดำเนินการปรับปรุงและพัฒนา

บริหารจัดการหลักสูตรและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะการปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญซึ่งชี้ให้เห็นว่าสถานศึกษาเดินมาถูกทางหรือไม่

2 ข้อค้นพบในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

2.1 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนในสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานและสภาพหน้าที่การทำงานที่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีโอกาที่จะได้นับข้อมูลข่าวสารในการอบรม ประชุมสัมมนาเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรมากกว่าครูวิชาการ และครูผู้สอน จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรที่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 เมื่อจำแนกตาม อายุ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาครูวิชาการและครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันอาจมีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการหลักสูตรแตกต่างกันหรือ หรือครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตรซึ่งต่างจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามากกว่า

2.3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 เมื่อจำแนกตาม วุฒิการศึกษา พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัย จากข้อค้นพบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีความตื่นตัวในการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับการศึกษาของตนเองเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดในด้านความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม จึงมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้จะมีวุฒិการศึกษากันก็ตาม

2.4 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา

เขต 7 เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในการบริหารจัดการหลักสูตรต้องมีการนำความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นและทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาเป็นปัจจัยในการบริหารจัดการหลักสูตร บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก มีความคุ้นเคยกับสภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นมากกว่า จึงส่งผลให้ผู้ที่มิประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่พบครั้งนี้ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่จะให้กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาประสบความสำเร็จนั้น หน่วยงานรับผิดชอบควรดำเนินการต่อไปนี้ ได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. เตรียมบุคลากรให้พร้อมทางด้านความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
2. มีการคัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการให้ความรู้ ความเข้าใจ ศึกษาดูงาน ทั้งในเรื่อง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผน การประมวลคุณภาพการศึกษา การวัดประเมินผล และรวมไปถึงการนิเทศกำกับ ติดตามประเมินผลด้วย
3. จัดหาวิทยากรผู้ที่มีความรู้ความสามารถและผู้มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในเรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนา
4. จัดแหล่งศึกษาค้นคว้า เอกสาร คู่มือ ระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ทันสมัยเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนาตนเองของบุคลากร
5. มีแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล อย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง
6. จัดให้บุคลากร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง
7. จัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาดำเนินการตามความต้องการและความจำเป็น
8. จัดให้มีแผนการปรับปรุง พัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นระบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเชิงคุณภาพ ระดับโรงเรียน
2. ควรศึกษาถึงปัญหาของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้าน ของโรงเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
3. ควรศึกษาความต้องการของชุมชนที่มีต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
4. ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด**
แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- (2546). **คู่มือครูประจำชั้นและครูที่ปรึกษา**. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- (2545). **แนวทางการนำมาตรฐานหลักสูตรไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัด**
ประเมินผลตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- (2543). **แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**
พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: การศาสนากรมศาสนา.
- กรมศิลปากร. (2542). **วัฒนธรรม อารยธรรม ภูมิปัญญาและเทคโนโลยี**. กรุงเทพฯ:
มีเดียเนตเวิร์ก.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการวิเคราะห์**
สาระสำคัญ. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2543). **แผนพัฒนาการศึกษาของกรมสามัญศึกษา**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**.
กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ฉลอง พงศ์นราทร. (2542). **ปัญหาการดำเนินงานตามแนวปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการ**
การเรียนการสอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.
- ชอุ่ม กรไกร. (2537). **การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ของโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัด**
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ความแนวคิดของครูและผู้บริหารและครู
วิชาการโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ชาตรี มณีศรี. (2538). **การนิเทศการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: ไสภณการพิมพ์.
- ชูศรี สุวรรณโชติ. (2544). **หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.

- ฉรงค์ ชาติกรต. (2546). *การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*
โรงเรียนสุครีพวิทยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดสุครธธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ถวิต มาตรฐาน. (2544). *การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ*.
 กรุงเทพฯ: เสมารธรรม.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2545). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง
- ธวัชชัย เรววรรณ. (2541). *บทบาทการบริหารหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521*
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์. ศศ.ม
 (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุณเจริญ. (2547). *การบริหารเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจา ชลธารันนท์. (2546). *การศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียน*. ค้นเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2550,
 จาก <http://www.braille-cet.in.th/braille/braille-uploads/libs/>.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*
 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นูริรัมย์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.
- พิชชา อุทโท. (2546). *สภาพการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ใน
โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์. (สังคมศึกษา).
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2536). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
 กรุงเทพฯ: ศึกษาพร.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2536). *หลักการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พรศิวกการพิมพ์.
- วัฒนาพร กระจับทุกข์. (2545). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศักดิ์ดา บุญโต. (2548). *การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ*. กรุงเทพฯ:
 สหมิตรออฟเซต.

- ศักดิ์ อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม
- สนั่น เมตตา. (2542). **ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2541 จังหวัดนครพนม**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.
(การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ สุนทรสุข. (2546). **การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**.
(ในเอกสารประกอบการอบรมสัมมนาทางวิชาการ : กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด
บุรีรัมย์ กลุ่มที่ 1) บุรีรัมย์: สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.
- สมหมาย อุ่นเจริญ. (2541). **การศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานการศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.
- สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2548). **การจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
ก่อนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดการ
ศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านทักษะความคิดระดับสูง**. กรุงเทพฯ: รัตนาพรชัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (ม.ป.ป.). **พระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**.
กรุงเทพมหานคร: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 1. (2545). **การศึกษาเปรียบเทียบ
ระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544 ของบุคลากรในสถานศึกษา เขตการศึกษา 1**. นครปฐม: สำนักพัฒนา
การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1. อัดสำเนา.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2543). **แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร**. เชียงใหม่: เชียงใหม่การ
พิมพ์.
- สุรสิทธิ์ กองเมืองปึก. (2545). **การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนำร่อง
หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เขตการศึกษา 11**. กรุงเทพฯ:
สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 11.

- อัญชติ สารวัคนะ. (2545). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (การบริหารการศึกษา).มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัคราณา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). *การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่เป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- เอกรินทร์ สัมहाสกาล. (2546). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: บุคพ็อยการพิมพ์.
- Battison, S. B. (1991). *The Context of Deliberation Case Student in Local Curriculum Development*. Doctoral Dissertation of Education Curriculum and Instruction, Ohio : The Ohio State University. Photocopied
- Breithaupt, D. L. (1997). "Collaborative Curriculum Development : An Instruction Technology International Model for School University Partnership," *Dissertation Abstracts International*, 58 (5), 1668-A.
- Butler, J. B. (1996). "A Process for Effective Graphic Design Curriculum Development." *Dissertation Abstracts International*, 11(4), 4252-A.
- Cuncha, Z. D. (1997). "A Case Study of Curriculum Development Process in Nutrition Education," *Dissertation Abstracts International*. 57 (7), 2884-A.
- James, C.L. (2000). *Perceptions of Virginia, Standards of Learning Assessment Program*. [Abstract]. Retrieved April 10, 2008, from <http://http://www.yahoo.com.UMI Pro Quest>.
- Hopkins, W. W. (1985). "A Case Study of Curriculum Planning under the 45.15 Plan and the Traditional School Year Plan in the Valley View School Direct," *Dissertation Abstracts International*. 58(7), 1668-1825-A.
- Lafferty, T. F. (1989). *Professional Growth through Cooperative Educational Planning University of Pennsylvania*, Pennsylvania: University of Pennsylvania.

Main, J. R. (1992). *Educational Technology and Curriculum of Production and Efficiency*. Houston : University of Houston.

Taylor, B. (1996). "A Comparison between Selected Aspects of the National Curriculum in England and Wales and the Common Curriculum in Ontario." *Dissertation Abstracts International*, 60, 2123-A.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือราชการที่เกี่ยวข้อง

ที่ ศร ๐๔๔๔.๑๑/๖๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณจันทร์หอม ประทุมจันทร์

ด้วย นายเฉลิมรัฐ วงษ์วัฒนะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษานิตยสารวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๘ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล พงศ์สุวรรณ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ สุว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเพ็ช ณะองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๒ ๒๒๒๑, ๐๔๔๒๐ ๒๒๒๒ ต่อ ๓๔๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๒๒ ๒๔๔๔

ที่ ศธ ๐๔๔๔.๑๑/๖๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 อ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
 จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง คุณละเอี๊ยด เกียรตินามวิจัย

ด้วย นายเฉลิมรัฐ วงษ์วิเศษ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๘ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล พงษ์สุวรรณ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขึ้นก่อนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๙๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเที๊ยบ ฉะของทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๓, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คห ๑๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๔

ที่ ศษ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๖๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๑

๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง คุณศาสตร์ ปิ่นมุด

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วรวิวัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ก่อตั้งศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๙ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิมม พงศ์สุวรรณ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทิษา ณะองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐๔๔๖๐ ๑๖๖๖ ค.ศ ๓๔๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๔๕๔

ที่ ศษ ๐๕๔๕.๑๑/๖๑๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
 อ.จيزة ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
 จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแดงทวย

ด้วย นายเฉลิมรัฐ วงษ์วัฒนะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๓ ด้านพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล พงษ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้ เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายเฉลิมรัฐ วงษ์วัฒนะ ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับ กลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ที่ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทิบ ละครองทอง)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
 อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงนบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๔ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คีย์ ๑๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๔ ๒๔๕๔

ที่ ศธ ๐๔๔.๕๑/ว ๒๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.โนนเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรื่อง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดน้ำไหล

ด้วย นายเจตินันท์ วงษ์วัฒน์ นักร้องระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษานิตยสารทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๓ ซึ่งมีเกณฑ์พื้นที่การศึกษามศร.๗๓๖ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกรณีนี้ข้าพเจ้ามีความประสงค์ในการทดลองใช้ เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายเจตินันท์ วงษ์วัฒน์ ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับ กลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๙๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ ณะของทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๕ ๕๒๖๕, ๐ ๔๔๖๐ ๕๖๖๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๕ ๒๕๕๔

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๓๐๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๕ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเสม้า

ด้วย นายเฉลิมรัฐ วงษ์วัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๓ ด้านงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต ๑ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิมา พงษ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้า ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้ เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายเฉลิมรัฐ วงษ์วัฒน์ ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับ กลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๗ ๖๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ตะอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๒๒๒ ต่อ ๑๔๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๔๕๔

ที่ ศบ ๐๔๔๕.๑๑/ว ๑๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จิระ ค.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เห็นชอบแบบสอบถาม

เรียน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑

ด้วย นายเฉลิมรัฐ งามวัฒนะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษานิตยสารทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล พงษ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าทงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทิบ ตะฮองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๔๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๔๕๔

ที่ ศธ ๐๔๔๔.๑๑/๗ ๔๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.จيزة ต.โนนเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิมพ์แบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑

ด้วย นายเจดิมวีร์ วงษ์วัฒน์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ ๑-๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ โดยมี ผศ.ดร.พรพิมล พงศ์สุวรรณ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอรบกวนข้อมูล โดยแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ เดชองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖ ๒๕๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ไขใน
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอน
ช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตร
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านในฐานะที่ท่านเป็นผู้มี
บทบาทสำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้ไม่มี
ผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้รับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการ
วิจัย และพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่
เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3 ให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ 21-30 ปี
 31-40 ปี
 41- ปีขึ้นไป
2. วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า
 สูงกว่าปริญญาตรี
3. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูวิชาการ
 ครูผู้สอน
4. ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี
 10 - 20 ปี
 20 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับปฏิบัติของท่านที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนของท่าน
2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดดังนี้
 - 5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	โรงเรียนของข้าพเจ้าได้จัดทำกิจกรรม ดังต่อไปนี้ (1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของ หลักสูตรให้แก่บุคลากร					
2	มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจใน ความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร					
3	แต่งตั้งคณะกรรมการ ฝ่ายต่างๆเพื่อรับผิดชอบ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่าง เหมาะสม					
4	จัดทำระบบสารสนเทศการหาข้อมูลบุคลากร แหล่งความรู้ อย่างเพียงพอ					
5	มีการจัดทำจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา					
6	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนรับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
7	(2) การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน					
8	วิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นของชุมชน					
9	สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					
10	สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละช่วงชั้นตามสัดส่วนเวลาเรียนและจัดทำสาระการเรียนรู้ตาม โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
11	การจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมมีความชัดเจนและมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
12	มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้					
13	จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามสัดส่วนเวลาเรียนที่เหมาะสมและมีความหลากหลายสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
14	สถานศึกษามีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นรายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้มากำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้					
	(3) การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา					
15	สถานศึกษามีการวางแผนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การเตรียมเนื้อหา กิจกรรม และ สื่อทัศนูปกรณ์					
16	สถานศึกษามีการวางแผนจัดหา เลือกทำ และ พัฒนาสื่อ					
17	สถานศึกษามีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
18	สถานศึกษามีการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว					
19	สถานศึกษาได้วางแผนวัดผลและประเมินผล					
20	สถานศึกษามีการวางแผนนิเทศติดตามผลการใช้ หลักสูตร					
21	มีการวางแผนการวิจัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน					
22	(4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร(ใช้หลักสูตร) สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในตาม แผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ					
23	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ					
24	สถานศึกษารายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อ ชุมชนเป็นประจำปี					
25	การใช้แผนการจัดการเรียนรู้					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
	(5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล					
26	สถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม					
27	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา					
28	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำเอกสารการนิเทศ ไว้ อย่างเป็นระบบ และปัจจุบัน					
29	การรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล					
	(6) สรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา					
30	มีการดำเนินงาน โดยการรวบรวมความคิดเห็น จากผู้บริหารและบุคลากรและบุคคลทั่วไป					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
31	ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา					
32	(7) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาได้นำผลการประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
33	มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาในปีต่อไป					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามภารกิจ 7 ด้าน

การบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	ปัญหาที่พบ	ข้อเสนอแนะ
1. การเตรียมความพร้อม
2. การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา
3. การกำหนดแผนการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา
5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล
6. การสรุปผลการจัดการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา
7. การปรับปรุง พัฒนาการบวนการ การบริหารจัดการหลักสูตรและ หลักสูตรสถานศึกษา

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ไขใน
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนที่เปิดสอน
ช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7
2. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตร
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านในฐานะที่ท่านเป็นผู้มี
บทบาทสำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งการตอบแบบสอบถามนี้ไม่มี
ผลกระทบต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใด ข้อมูลที่ได้รับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการ
วิจัย และพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนที่
เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 3 ให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน O ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ
 - 21-30 ปี
 - 31-40 ปี
 - 41-ปีขึ้นไป

2. วุฒิการศึกษา
 - ปริญญาตรี/หรือเทียบเท่า
 - สูงกว่าปริญญาตรี

3. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครูวิชาการ
 - ครูผู้สอน

4. ประสบการณ์ในการทำงาน
 - น้อยกว่า 10 ปี
 - 10 – 20 ปี
 - 20 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

คำชี้แจง

1. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับปฏิบัติของท่านที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาใน โรงเรียนของท่าน
2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดดังนี้
 - 5 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
1	โรงเรียนของข้าพเจ้าได้จัดทำกิจกรรม ดังต่อไปนี้ (1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของ หลักสูตรให้แก่บุคลากร					
2	มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจใน ความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร					
3	แต่งตั้งคณะกรรมการ ฝ่ายต่างๆเพื่อรับผิดชอบ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่าง เหมาะสม					
4	จัดทำระบบสารสนเทศการหาข้อมูลบุคลากร แหล่งความรู้อย่างเพียงพอ					
5	มีการจัดทำจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา					
6	มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนรับทราบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
7	(2) การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน					
8	วิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมายการจัดการศึกษา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นของชุมชน					
9	สถานศึกษามีการวางแผนจัดทำหลักสูตร สถานศึกษามีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน					
10	สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในแต่ละช่วงชั้นตามสัดส่วนเวลาเรียนและจัดทำสาระการเรียนรู้ตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
11	การจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมมีความชัดเจนและมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
12	มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยการบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้					
13	จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามสัดส่วนเวลาเรียนที่เหมาะสมและมีความหลากหลายสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน					
14	สถานศึกษามีการวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นรายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้มา กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้					
	(3) การกำหนดแผนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา					
15	สถานศึกษามีการวางแผนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การเตรียมเนื้อหา กิจกรรม และ วัสดุอุปกรณ์					
16	สถานศึกษามีการวางแผนจัดหา เลือกทำ และ พัฒนาสื่อ					
17	สถานศึกษามีการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
18	สถานศึกษามีการวางแผนจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว					
19	สถานศึกษาได้วางแผนวัดผลและประเมินผล					
20	สถานศึกษามีการวางแผนนิเทศติดตามผลการใช้ หลักสูตร					
21	มีการวางแผนการวิจัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน					
	(4) การดำเนินการบริหารหลักสูตร(ใช้หลักสูตร)					
22	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในตาม แผนที่วางไว้อย่างเป็นระบบ					
23	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ					
24	สถานศึกษารายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อ ชุมชนเป็นประจำปี					
25	การใช้แผนการจัดการเรียนรู้					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
	(5) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล					
26	สถานศึกษามีการตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน ของสถานศึกษา โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม					
27	สถานศึกษามีการจัดทำแผนงาน/โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตามในสถานศึกษา					
28	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และจัดทำเอกสารการนิเทศ ไว้ อย่างเป็นระบบ และปัจจุบัน					
29	การรายงานการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ประเมินผล					
	(6) สรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา					
30	มีการดำเนินงาน โดยการรวบรวมความคิดเห็น จากผู้บริหารและบุคลากรและบุคคลทั่วไป					

ข้อ ที่	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
31	ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรทุกภาคเรียน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา					
32	(7) ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาได้นำผลการประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
33	มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการศึกษาในปีต่อไป					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามภารกิจ 7 ด้าน

การบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	ปัญหาที่พบ	ข้อเสนอแนะ
1. การเตรียมความพร้อม
2. การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา
3. การกำหนดแผนการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา
5. การนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผล
6. การสรุปผลการจัดการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษา
7. การปรับปรุง พัฒนาการบวน การบริหารจัดการหลักสูตรและ หลักสูตรสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

คำอ่านจําแนกของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ข้อที่	<i>t</i> -test for Equality of Means		
	<i>t</i>	<i>df</i>	Sig. (2tailed)
1	2.421	24.915	0.022
2	1.959	24.006	0.018
3	2.307	27.999	0.029
4	8.673	27.596	0.005
5	3.612	26.577	0.018
6	5.612	26.577	0.008
7	2.982	27.975	0.006
8	3.201	27.209	0.003
9	5.179	26.437	0.000
10	2.466	25.768	0.021
11	5.179	26.437	0.000
12	2.138	26.601	0.041
13	2.728	25.346	0.011
14	2.123	22.469	0.045

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	<i>t</i> -test for Equality of Means		
	<i>t</i>	<i>df</i>	Sig. (2tailed)
15	2.887	25.904	0.008
16	2.842	27.987	0.008
17	3.872	27.332	0.001
18	2.800	27.96	0.009
19	5.802	27.713	0.002
20	5.535	23.489	0.000
21	2.639	27.437	0.014
22	3.310	25.876	0.003
23	4.420	24.066	0.000
24	2.852	27.156	0.005
25	3.318	27.695	0.003
26	3.418	24.595	0.002
27	3.552	26.763	0.001
28	2.696	27.355	0.012
29	2.763	27.866	0.010

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อที่	<i>t</i> -test for Equality of Means		
	<i>t</i>	<i>df</i>	Sig. (2tailed)
30	2.769	27.719	0.048
31	4.113	24.448	0.005
32	6.06	27.257	0.008
33	3.535	27.495	0.001

ประวัติโดยย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายเฉลิมรัฐ วงษ์วัฒนะ
วันเดือนปีเกิด 10 เมษายน 2525
สถานที่เกิด อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 50 ถนนสรรพกิจโกศล อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ 31110
โทร 089 7219019
ตำแหน่งหน้าที่การงาน ครู โรงเรียนบ้านหนองหญ้าบัว ตำบลก้านเหลือง อำเภอนางรอง
จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขบุรีรัมย์ เขต 3
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนางรอง
อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2547 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.)
สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2553 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศ.ม.)
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์